

IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 3.9.2025
COM(2025) 598 final

2025/0265 (CNS)

Proposta għal

REGOLAMENT TAL-KUNSILL

li jistabbilixxi l-Istrument għal Kooperazzjoni fil-qasam tas-Sikurezza Nukleari u d-Dekummissjonar għall-perjodu 2028-2034 u jhassar ir-Regolamenti (Euratom) 2021/100 u (Euratom) 2021/948

{SWD(2025) 254 final}

MEMORANDUM TA' SPJEGAZZJONI

1. KUNTEST TAL-PROPOSTA

• Raġunijiet u objettivi tal-proposta

Dan il-Memorandum ta' Spjegazzjoni qed jinhemeż mal-proposta tal-Kummissjoni għal Regolament tal-Kunsill (Euratom) li jistabbilixxi l-Istrument għal Kooperazzjoni fil-qasam tas-Sikurezza Nukleari u d-Dekummissjonar għall-perjodu 2028-2034 ("INSC-D")¹. Il-proposta qed issir fil-kuntest tal-Qafas Finanzjarju Pluriennali (QFP) li jmiss, kif deskritt f'*Il-Perkors lejn il-Qafas Finanzjarju Pluriennali li jmiss*². Dan l-istrument hu ppjanat li jidhol fis-seħh fl-2028 malli jibda l-QFP li jmiss³.

Ir-raġunijiet wara l-proposta

Bi sforz biex jiġu razzjonalizzati l-impenji tal-Komunità tal-Euratom u jitnaqqas il-piż amministrattiv għall-adozzjoni tal-proposta l-ġdida, dan ir-Regolament jgħaqqad l-istrumenti esterni u interni attwali li ġejjin:

- (1) ir-Regolament tal-Kunsill li jistabbilixxi l-Istrument Ewropew għal Kooperazzjoni Internazzjonali fil-qasam tas-Sikurezza Nukleari (INSC)⁴, li hu maħsuba għall-kooperazzjoni tal-UE mal-pajjiżi shab fil-qasam tas-sikurezza nukleari u tar-radjazzjoni;
- (2) il-programmi finanzjarji għad-dekummissjonar tal-faċilitajiet nukleari u l-immaniġġjar tal-iskart radjuattiv⁵, maħsuba għall-attivitajiet tad-dekummissjonar fil-Bulgarija u fis-Slovakkja⁷, u fis-siti taċ-Ċentru Kongunt tar-Riċerka (JRC) f'Geel, f'Ispra, f'Karlsruhe u f'Petten.⁶

Il-proposta tal-INSC-D hija motivata minn żewġ fatturi ewlenin: 1) l-intenzjoni soda tal-Kummissjoni li tkompli l-INSC attwali tul il-QFP li jmiss; 2) l-obbligi legali biex jitkomplew ix-xogħlijiet tad-dekummissjonar attwali tal-JRC. F'konformità ma' dan, l-attivitajiet ippjanati tal-istrument il-ġdid jibnu fuq dawk diġà prattikati fl-INSC attwali u fil-Programm tal-JRC għad-Dekummissjonar Nukleari u l-Immaniġġjar tal-Iskart (NDWMP). Ġew introdotti wkoll bidliet żgħir biex jiġu inkorporati t-tagħlimiet miksuba tul l-implimentazzjoni tal-QFP 2021-2027, biex jiġu segwiti l-iżviluppi riċenti fit-teknoloġija nukleari, u biex jiġu akkomodati aħjar il-bidliet possibbli fil-kuntest futur u fil-prijoritajiet tal-UE.

Il-komponenti esterni u interni jibqgħu distintivi meta meħtieġ halli jippermettu ċ-ċarezza fl-allokazzjoni tar-riżorsi u jqisu l-htiġijiet differenti. Il-komponent estern tal-Istrument se

¹ Il-Proposta għal Regolament tal-Kunsill (Euratom) li jistabbilixxi l-Istrument għal Kooperazzjoni fil-qasam tas-Sikurezza Nukleari u d-Dekummissjonar għall-perjodu 2028-X, 16.5.2025.

² Il-perkors lejn il-qafas finanzjarju pluriennali li jmiss, Strasburgu, 11.2.2025, COM(2025) 46 final.

³ Il-Komunikazzjoni COM(2025) 570: Baġit tal-UE dinamiku għall-prijoritajiet tal-futur – Il-Qafas Finanzjarju Pluriennali 2028-2034: [26ff3426-b1db-44d5-ad9c-a646febb3222_en](https://eur-lex.europa.eu/eli/comm/communication/2025/570/oj).

⁴ Ir-Regolament tal-Kunsill (Euratom) 2021/948 tas-27 ta' Mejju 2021 – L-Istrument Ewropew għal Kooperazzjoni Internazzjonali fil-qasam tas-Sikurezza Nukleari li jikkomplimenta l-Istrument ta' Vicinat, ta' Kooperazzjoni għall-Iżvilupp u ta' Kooperazzjoni Internazzjonali – Ewropa Globali (NDICI – GE) abbażi tat-Trattat Euratom.

⁵ Ir-Regolament tal-Kunsill (Euratom) 2021/100 tal-25 ta' Jannar 2021 li jistabbilixxi programm finanzjarju speċifiku għad-dekummissjonar tal-faċilitajiet nukleari u għall-ġestjoni tal-iskart radjuattiv.

⁶ Ir-Regolament tal-Kunsill (UE) 2021/101 tal-25 ta' Jannar 2021 li jistabbilixxi l-programm ta' assistenza għad-dekummissjonar nukleari tal-impjant tal-enerġija nukleari ta' Ignalina fil-Litwanja.

⁷ Għal dawn il-programmi tad-dekummissjonar, m'hemm prevista l-ebda Approprijazzjoni ta' Impenn ġdida, iżda Approprijazzjonijiet ta' Pagament biss.

jikkomplementa lil Ewropa Globali, u l-komponent intern tiegħu se jsegwi l-oġġettivi tal-NDWMP attwali tal-JRC.

Problemi li l-proposta mistennija tindirizza

Li tiżgura livell għoli tas-sikurezza nukleari u li tipprovdi protezzjoni adegwata mir-radjazzjoni lill-pubbliku u lill-persunal espost għar-radjazzjoni okkupazzjonali, dejjem kienu prijorità tal-Unjoni Ewropea. Peress li incidenti nukleari fuq skala kbira jaf ikollhom impatti transfruntieri, u peress li l-kontaminazzjoni radjuattiva tista' tinfirex fuq diversi pajjiżi, il-Euratom bniet kooperazzjoni b'mod konsistenti fil-qasam tas-sikurezza nukleari mal-pajjiżi shab, speċjalment ma' daww li jinsabu fi qrubija ġeografika, iżda anki ma' daww lil hinn.

L-istrument għal kooperazzjoni fil-qasam tas-sikurezza nukleari u d-dekummissjonar jikkontribwixxi biex tissaħħaħ is-sikurezza nukleari u tar-radjazzjoni fil-pajjiżi shab halli tkun żgurata s-sikurezza nukleari għaċ-ċittadini tal-UE u jithares l-ambjent. Din hu ta' interess dirett għall-Komunità, peress li t-tnaqqis tat-theddida potenzjali ta' incidenti nukleari jew tar-radjazzjoni fil-pajjiżi terzi jżid is-sikurezza u s-sigurtà nukleari fl-UE u jżid ir-riassigurazzjoni globali dwar l-użi paċifiċi tal-enerġija nukleari.

It-Trattat Euratom stabbilixxa ċ-Ċentru Kongunt tar-Riċerka Nukleari (li issa sar il-JRC) bħala istitut tar-riċerka responsabbli għall-implimentazzjoni tal-programmi tar-riċerka nukleari u għal kompiti oħra assenjati mill-Kummissjoni. Il-JRC bħalissa għandu faċilitajiet tar-riċerka nukleari f'erba' Stati Membri, jiġifieri fil-Belġju (Geel), fil-Ġermanja (Karlsruhe), fl-Italja (Ispra) u fin-Netherlands (Petten). Uħud minn dawn il-faċilitajiet ingħalqu b'mod permanenti, filwaqt li oħrajn għadhom joperaw. Il-JRC hu responsabbli għall-immaniġġjar sikur tal-fjuwil nukleari użat u tal-iskart radjuattiv f'dawn il-faċilitajiet f'konformità mad-Direttiva Ewropea korrispondenti⁸ u mar-regolamenti rilevanti tal-pajjiżi ospitanti.

Il-Kummissjoni Ewropea hija responsabbli għad-dekummissjonar tal-installazzjonijiet nukleari li ma għadhomx jintużaw f'konformità mal-pjanijiet tad-dekummissjonar ipprezentati lill-awtoritajiet tas-sikurezza nukleari tal-Istati Membri ospitanti rispettivi. Dan ix-xogħol għadu għaddej u l-komponent intern tal-istrument jimmira li jkompli u javvanza l-attivitajiet u li jaqşam mal-Istati Membri kollha tal-UE l-għarfien siewi miksub tul il-proċess tad-dekummissjonar u l-immaniġġjar tal-iskart radjuattiv, kemm fis-siti tal-JRC kif ukoll tal-Programmi ta' Assistenza għad-Dekummissjonar Nukleari (NDAP)⁹.

Għalhekk, l-istrument il-ġdid hu maħsub biex jissodisfa rekwiżiti doppji skont il-bażi legali tal-Komunità Euratom.

Oġġettivi ewlenin

Komponent estern: jippromwovi livelli għoljin ta' sikurezza nukleari, protezzjoni mir-radjazzjoni, immaniġġjar sikur tal-fjuwil nukleari użat u tal-iskart radjuattiv, u l-applikazzjoni ta' salvagwardji effiċjenti u effettivi fil-pajjiżi shab. Dan l-oġġettiv se jinkiseb bi trasferiment tal-għarfien espert u tal-aqwa Prattiki relatati mal-UE lejn il-partijiet ikkonċernati ewlenin fil-pajjiżi shab, inkluż billi jinbnew shubijiet mal-awtoritajiet regolatorji nukleari u mal-organizzazzjonijiet ta' appoġġ tekniku tagħhom.

Komponent intern: jiġi dekummissjonati l-installazzjonijiet nukleari tal-Kummissjoni fis-siti rilevanti tal-JRC, f'konformità mal-htigijiet identifikati fil-pjanijiet tad-dekummissjonar

⁸ Id-Direttiva tal-Kunsill 2011/70/Euratom tad-19 ta' Lulju 2011 li tistabbilixxi qafas Komunitarju għall-ġestjoni responsabbli u sikura ta' fjuwil użat u skart radjuattiv. (ĠU L 199, 2.8.2011, p. 48, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/70/oj>).

⁹ ĠU L 236, 23.9.2003, p. 944; ĠU L 157, 21.6.2005, p. 29. ĠU L 157, 21.6.2005, p. 11. ĠU L 236, 23.9.2003, p. 33.

rispettivi, u jsir immaniġġjar sikur tal-fjuwil użat, tal-materjal nukleari u tal-iskart radjuattiv assoċjati.

Sfond istituzzjonali

L-impenn Ewropew li jappoġġa l-kooperazzjoni internazzjonali fil-qasam tas-sikurezza nukleari beda bejn l-1991 u l-2006, wara l-inċident ta' Chernobyl bl-"Assistenza Teknika lill-Komunità ta' Stati Indipendenti". Tul aktar minn tliet deċennji, f'diversi istituzzjonijiet tal-KE u f'organizzazzjonijiet esperti fi hdan il-Komunità Euratom ġew akkumulati għarfien expert u esperjenza konsiderevoli li jinkludu l-qasam kollu tas-sikurezza nukleari.

Fir-rigward tal-każ tal-komponent intern tal-Istrument, fl-1999 il-Kummissjoni Ewropea stabbiliet programm tad-dekummissjonar biex tindirizza l-legat ta' attivitajiet tar-riċerka nukleari passati u attwali. Minn dak iż-żmien 'l hawn, kien hemm direttorat apposta bi programm speċifiku biex jikkoordina l-attivitajiet tad-dekummissjonar fis-siti kollha tal-JRC. Din il-proposta tipprevedi l-użu tajjeb u effettiv tal-għarfien istituzzjonali rilevanti fil-perjodu tal-QFP li jmiss. Il-JRC beda programm ta' ġestjoni tal-għarfien fil-qafas tal-QFP attwali biex jaqşam l-esperjenza u l-għarfien Prattiku miksuba waqt l-attivitajiet attwali tad-dekummissjonar li qed tiffinanzja l-UE, fis-siti tal-JRC, fil-Litwanja, fis-Slovakkja u fil-Bulgarija.

- **Konsistenza mad-dispożizzjonijiet eżistenti fil-qasam ta' politika kkonċernat**

Dispożizzjonijiet ta' politika eżistenti rilevanti

Il-komponent estern jipprovdi qafas ta' abilitazzjoni li permezz tiegħu l-politiki ta' azzjoni esterna u l-obbligi internazzjonali dwar is-sikurezza nukleari u dik tar-radjazzjoni jistgħu jiġu implimentati b'kooperazzjoni mal-pajjiżi shab. F'dan is-sens, dan hu kontinwazzjoni adattata tal-Istrument Ewropew għal Kooperazzjoni Internazzjonali fil-qasam tas-Sikurezza Nukleari (INSC) skont ir-Regolament (Euratom) 2021/948. Għalhekk, il-komponent estern se jikkomplementa lill-Istrument ta' viċinat, ta' kooperazzjoni għall-iżvilupp u ta' kooperazzjoni internazzjonali "Ewropa Globali" u se jkompli jaħdem favur l-oġettivi li ġejjin:

- jippromwovi livell għoli ta' sikurezza nukleari u protezzjoni mir-radjazzjoni;
- jippromwovi mmaniġġjar sikur tal-fjuwil nukleari użat u tal-iskart radjuattiv;
- jippromwovi salvagwardji effiċjenti u effettivi tal-materjali nukleari.

Il-proposta għall-komponent estern tinkludi dan it-titjib li ġej, meta l-komponent jitqabbel mal-INSC attwali:

- jiżgura appoġġ għall-użu sikur ta' teknoloġiji innovattivi (bħal reatturi modulari żgħar) wara l-iżviluppi possibbli u previsti fl-applikazzjonijiet tat-teknoloġija nukleari;
- jipprovdi rispons rapidu u xieraq f'każijiet eċċezzjonali (inkluż f'sitwazzjonijiet ta' gwerra);
- jestensjoni l-ambitu tal-appoġġ għall-operaturi tal-impjanti tal-enerġija nukleari;
- iżid l-appoġġ għat-tishih tal-kapaċitajiet ta' thejjija u ta' rispons f'każ ta' emerġenza;
- iżid l-appoġġ għall-attivitajiet ta' rimedjazzjoni ambjentali, bħala kontribut akbar għall-isforzi globali għall-protezzjoni ambjentali;
- jiffaċilita approċċ ta' implimentazzjoni aktar komprensiv, inkluż fl-għażla tal-proċeduri tal-għajnuna u l-benefiċjarji tal-kooperazzjoni.

Il-komponent intern tal-INSC-D għandu l-għan li jkompli u javvanza l-attivitajiet tad-dekummissjonar attwali tal-JRC. F'dan is-sens, jista' jitqies ukoll bħala l-kontinwazzjoni diretta tal-NDWMP attwali tal-JRC skont ir-Regolamenti (Euratom) 2021/100. Għalhekk, se

jsegwi objettivi simili għal dawk tal-NDWMP attwali, inkluż it-tixrid tal-għarfien prattiku miksub dwar id-dekummissjonar, mal-Istati Membri tal-UE.

- Il-proposta fiha wkoll element ġdid għall-komponent intern: skeda taż-żmien konkreta għan-negozjati mal-Istati Membri kkonċernati dwar it-trasferiment potenzjali tar-responsabbiltà nukleari mill-JRC lill-Istat Membru ospitanti.

Iż-żmien opportun tal-proposta

Fl-2028, il-komponent estern se jissostitwixxi l-INSC biex jiżgura kontinwazzjoni bla skossi tal-attivitajiet relatati.

Il-komponent intern tal-INSC-D jissostitwixxi l-NDWMP tal-JRC biex jiżgura kontinwazzjoni bla skossi tal-attivitajiet tad-dekummissjonar tal-JRC.

- **Konsistenza ma' politiki oħra tal-Unjoni**

Waq t l-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament se tkun żgurata l-konsistenza ma' oqsma oħra ta' azzjoni esterna u ma' politiki rilevanti oħra tal-UE. Kif rifless fl-Aġenda 2030 tan-Nazzjonijiet Uniti għall-Iżvilupp Sostenibbli¹⁰ u kkonsolidat mill-Patt Ekoloġiku Ewropew¹¹, dan jinkludi l-kunsiderazzjoni tal-impatt tal-politiki kollha fuq l-iżvilupp sostenibbli fil-livelli kollha: nazzjonali, tal-UE, f'pajjiżi oħra, u dinji.

Se ssir hídma biex jinbnew sinerġiji ma' azzjonijiet ta' programmi oħra tal-UE halli jigi massimizzat l-impatt tal-interventi. L-azzjonijiet iffinanzjati mill-komponent estern ta' din il-proposta jenhtieg li jkunu konsistenti u komplementari għal dawk imwettqa permezz ta' Ewropa Globali¹², id-Deciżjoni dwar l-Assoċjazzjoni ekstra-Ewropea, inkluż Greenland¹³, u l-Politika Eстера u ta' Sigurtà Komuni.

Il-komponent intern għandu l-għan li jibni sinerġiji potenzjali fil-livell tal-UE u fil-livell internazzjonali fil-qasam tal-ġestjoni tal-għarfien u t-tixrid tal-informazzjoni siewja miksuba waqt l-implimentazzjoni tal-NDWMP tal-JRC u tal-programm ta' assistenza għad-dekummissjonar nukleari fil-Litwanja, fis-Slovakkja u fil-Bulgarija (NDAP). Dan se jinkludi t-trasferiment attiv tal-għarfien lill-awtoritajiet tas-sikurezza nukleari tal-UE, lill-operaturi tad-dekummissjonar u lill-organizzazzjonijiet tal-immaniġġjar tal-iskart radjuattiv u l-kooperazzjoni ma' organizzazzjonijiet internazzjonali (eż. l-Aġenzija Internazzjonali tal-Energija Atomika u l-Aġenzija tal-Energija Nukleari tal-OECD).

2. BAŻI LEGALI, SUSSIDJARJETÀ U PROPORZJONALITÀ

- **Baži legali**

Il-baži legali ta' din il-proposta hija l-Artikolu 203 tat-Trattat¹⁴ li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea tal-Energija Atomika ("il-Komunità").

L-Artikolu 203 tat-Trattat Euratom¹⁵ hu l-baži tal-proċedura għall-istrumenti legali anteedenti li jkopru l-komponent intern kif ukoll il-komponent estern. Dan jagħti s-setgħa

¹⁰ <https://sdgs.un.org/2030agenda>

¹¹ Il-Patt Ekoloġiku Ewropew, COM(2019) 640 final, il-Kummissjoni Ewropea, Brussell, 11.12.2019.

¹² Il-Proposta għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jistabbilixxi Ewropa Globali, 2025/551, 16/07/2025. [Ewropa Globali - Kummissjoni Ewropea](#)

¹³ Il-Proposta għal Deciżjoni tal-Kunsill (UE) dwar l-Assoċjazzjoni ekstra-Ewropea, inkluż Greenland, id-DĠ XXX, xx.x.2025 (id-dettall jimtela meta titlesta l-proposta).

¹⁴ Verżjoni konsolidata tat-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea tal-Energija Atomika (2016/C 203/01), ĠU C 203, 17.6.2016, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/treaty/euratom_2016/oj.

¹⁵ Jekk ikun jidher meħtieġ li l-Komunità tiehu azzjoni biex jintlaħaq xi wiehed mill-għanijiet tal-Komunità, u jekk dan it-Trattat ma jkunx ipprova għal xi setgħa ta' azzjoni hekk meħtieġa għal dan il-

lill-Kunsill, filwaqt li jaġixxi wara proposta tal-Kummissjoni u wara konsultazzjoni mal-Parlament Ewropew, biex jiehu miżuri xierqa halli jintlaħqu l-oġġettivi tal-Komunità Euratom.

- **Sussidjarjetà (għall-kompetenza mhux esklużiva)**

L-UE ma għandhiex kompetenza esklużiva għall-kooperazzjoni fil-qasam tas-sikurezza nukleari mal-pajjiżi terzi. Hafna Stati Membri tal-UE mhumex biss firmatarji tat-Trattati multilaterali rilevanti taħt il-kappa ta' organizzazzjonijiet internazzjonali (eż. l-Aġenzija Internazzjonali tal-Enerġija Atomika, in-NU jew l-Aġenzija għall-Enerġija Nukleari (NEA) tal-Organizzazzjoni għall-Kooperazzjoni u l-Iżvilupp Ekonomiċi (OECD)), iżda għandhom ukoll ftehimiet bilaterali ma' pajjiżi oħra dwar l-użu paċifiku tal-enerġija nukleari. Dawn il-ftehimiet jistgħu jinkludu attivitajiet kongunti tar-riċerka u tal-iżvilupp jew jipprovdu assistenza professjonali f'oqsma partikolari tat-teknoloġija nukleari. Ir-regolaturi nazzjonali tas-sikurezza nukleari spiss ikollhom ftehimiet ta' kooperazzjoni bilaterali mar-regolaturi fil-pajjiżi shab biex jippromwovu l-iskambju ta' informazzjoni regolatorja u jaqsmu l-esperjenzi. Minbarra l-Assoċjazzjoni Dinjija tal-Operaturi Nukleari, l-operaturi tal-impjanti tal-enerġija nukleari normalment jikkooperaw flimkien permezz ta' "għaqdiet tal-utenti" internazzjonali li jiġbru flimkien lill-operaturi ta' ċertu tip ta' impjant tal-enerġija nukleari biex jaqsmu esperjenza operattiva u prattiki tajbin.

- Minkejja din il-firxa rikka ta' possibbiltajiet ta' kooperazzjoni multilaterali u bilaterali disponibbli għall-Istati Membri tal-UE, il-kooperazzjoni fil-qasam tas-sikurezza nukleari mal-pajjiżi shab taħt il-kappa tal-UE u tal-Komunità Euratom toffri vantaġġi sinifikanti u tista' tipprovdi valur miżjud. L-istatus tal-Euratom bħala komunità supranazzjonali jgħib influwenza politika, aċċess għal trattati multilaterali maħsuba biex jindirizzaw sfidi dinjin, u bħala konsegwenza jipprovdi ingranagġ.
- Il-preżenza globali tinkiseb permezz tad-delegazzjonijiet tal-UE, li jiżguraw network għall-kisba ta' informazzjoni diretta u affidabbli dwar l-iżviluppi li jaffettwaw lill-pajjiżi madwar id-dinja.
- Il-Komunità tikkomplementa l-attivitajiet tal-Istati Membri huma hu jittrattaw sitwazzjonijiet potenzjalment perikolużi jew jimmanigġjaw ċerti interventi li jehtiegu partikolarment fondi sostanzjali.
- Il-Komunità tista' twettaq interventi fuq skala akbar, bi sforzi koordinati u lil hinn mill-kontribuzzjonijiet possibbli ta' Stati Membri individwali jew ta' donaturi uniċi oħrajn. Għal proġetti fuq skala kbira u ambizzjużi, bħar-rimedjazzjoni ta' siti antiki tal-produzzjoni tal-uranju fl-Asja Ċentrali, jew bħal azzjonijiet li jkomplu jindirizzaw l-effetti tal-inċident ta' Chernobyl tal-1986, azzjoni komuni tal-UE tipprovdi effiċjenzi fil-koordinazzjoni tal-fondi.
- Il-Komunità tista' thaddem l-għarfien espert kongunt sinifikanti u r-reputazzjoni tal-Istati Membri tagħha kollha f'daqqa.
- Permezz tal-Komunità jkun jistgħu jiġu ssodisfati l-obbligi legali tal-UE b'mod effiċjenti billi jiġu dekkummissjonati l-faċilitajiet nukleari li nġhalqu b'mod permanenti fil-JRC.

Għall-komponent intern, il-ftehimiet bilaterali xorta jistgħu jaqdu rwol speċjali. Il-Kummissjoni Ewropea se twettaq negozjati bilaterali ma' kull Stat Membru ospitanti affettwat (jiġifieri l-Belġju, il-Ġermanja, l-Italja u n-Netherlands) biex tiddetermina jekk l-Istat Membru jkunx lest li volontarjament jiehu f'idejh il-faċilità nukleari involuta tal-JRC u jkompli jimplimenta l-programm tad-dekkummissjonar skont il-pjanijiet. Jekk Stat Membru ospitanti jkun lest li jagħmel ftehim bħal dan, il-Kummissjoni Ewropea xorta se tiffinanzja

għan, il-Kunsill, b'vot unanimu fuq proposta mill-Kummissjoni, u wara konsultazzjoni mal-Parlament Ewropew, għandu jiehu l-passi xierqa.

bis-shih il-programm tad-dekummissjonar rilevanti.

- **Proporzjonalità**

Konformità mal-prinċipju tal-proporzjonalità

Skont il-prinċipju tal-proporzjonalità, kull azzjoni tal-Unjoni ma għandhiex tmur lil hinn minn dak meħtieġ biex tiġi indirizzata l-kwistjoni kkonċernata jew biex jintlaħqu l-oġettivi deskritti fit-Trattati. F'dan ir-rigward, abbażi tar-riżultati ta' diversi evalwazzjonijiet u evidenza disponibbli, l-INSC u l-NDWMP fil-perjodi attwali u preċedenti tal-QFP urew li huma għodod effiċjenti biex ikopru l-ħtiġijiet tal-pajjiżi sħab u tal-Kummissjoni Ewropea, kif ukoll l-oġettivi tal-UE fil-qasam tal-kooperazzjoni internazzjonali dwar is-sikurezza nukleari u d-dekummissjonar.

F'konformità mal-prinċipju tal-proporzjonalità, ir-Regolament propost ma jmurx lil hinn minn dak meħtieġ biex jintlaħqu l-oġettivi tiegħu, kif rifless fil-prijoritizzazzjoni tal-attivitajiet u l-baġit allokat.

- **Għażla tal-istrument**

Wieħed mill-oġettivi tat-Trattat Euratom hu li jikseb livell għoli ta' sikurezza nukleari fl-UE. Dan għandu jinkiseb ukoll barra mill-UE. Peress li t-Trattat Euratom ma pprovdix is-setgħat neċessarji, iridu jittieħdu miżuri xierqa abbażi tal-Artikolu 203. L-istrument propost jieħu l-forma ta' Regolament, filwaqt li jiżgura l-applikazzjoni uniformi tiegħu, in-natura vinkolanti fl-intier tiegħu u l-applikabbiltà diretta tiegħu.

3. RIŻULTATI TAL-EVALWAZZJONIJIET EX POST, TAL-KONSULTAZZJONIJIET MAL-PARTIJIET IKKONĊERNATI U TAL-VALUTAZZJONIJIET TAL-IMPATT

- **Evalwazzjonijiet ex post/kontrolli tal-idoneità tal-leġiżlazzjoni eżistenti**

L-evalwazzjonijiet għall-istrumenti preċedenti u attwali li se jkopri l-komponent estern tal-INSC-D għall-QFP 2028-2034 kienu jinkludu:

- rieżami estern ta' nofs it-terminu li jevalwa disa' Strumenti ta' Finanzjament Estern tal-UE (EFIs) tul il-perjodu mill-2014 sa nofs l-2017¹⁶;
- evalwazzjoni ex post indipendenti tal-INSC għall-perjodu 2014-2020¹⁷;
- il-valutazzjoni tal-impatt ex ante tal-INSC għal perjodu 2021-2027¹⁸;
- ir-rieżami ta' nofs it-terminu tal-INSC għall-perjodu 2021-2027¹⁹.

L-aħħar rapport dwar ir-rieżami ta' nofs it-terminu tal-istrumenti finanzjarji esterni tal-2021-2027 inhareġ f'Marzu 2024. Dan jiġbor fil-qosor ir-riżultati ta' żewġ proċeduri distinti: (1) l-evalwazzjoni finali tal-EFIs tul il-QFP 2014-2020, u (2) ir-rieżami ta' nofs it-terminu tal-EFIs tul il-QFP 2021-2027. Id-deskrizzjonijiet li ġejjin jiffukaw fuq ir-riżultati tar-rieżami ta' nofs

¹⁶ External evaluation of the INSC (2014 - mid-2017), GDSI Consortium, Ġunju 2017.

¹⁷ Evaluation of the INSC 2014-2020, Expert Facility for the INSC, Contract N°2020/419-010, LDK Consultants Global EEIG, Diċembru 2021.

¹⁸ Il-valutazzjoni tal-impatt meħmuża mal-“Proposta għal Regolament (UE) li jistabbilixxi Strument Ewropew għas-Sikurezza Nukleari li jikkomplementa l-Istrument għall-Viċinat, għall-Iżvilupp u għall-Kooperazzjoni Internazzjonali fuq il-bażi tat-Trattat Euratom, SWD(2018) 337 final, Brussell, 14.6.2018.

¹⁹ Evaluation of the European Union's External Financing Instruments (2014-2020 and 2021-2027), il-Volum I: Rapport Sintesi u l-Volum II: Annessi, Particip GmbH Consortium, Marzu 2024.

it-terminu għall-perjodu tal-QFP 2021-2027 u r-rieżami preċedenti ta' nofs it-terminu mwettagħ fl-2017.

Ir-rapporti kollha ta' hawn fuq ikkonkludew li l-istrumenti ta' finanzjament esterni kienu validi għall-użu, u qabdu t-triq it-tajba biex jilhqnu l-oġettivi. L-istrumenti jistabbilixxu l-ambitu, l-oġettivi u l-proċeduri għall-implimentazzjoni tal-politiki. Ir-rapporti wrew ukoll li n-natura abilitanti tal-EFIs qed tippermetti li jiġu koperti ħafna mill-ħtiġijiet u mill-għanijiet tal-azzjoni esterna tal-UE.

- Ir-Regolament li jikkorrispondi għall-INSC²⁰ attwali aġġusta xi ftit l-ambitu u l-oġettivi tal-istrument biex jenfasizza t-trasparenza u l-kooperazzjoni mal-pajjiżi shab.
- Hemm kontinwità soda bejn ir-regolamenti tal-INSC li jikkorrispondu għall-perjodi preċedenti u attwali tal-QFP. Minkejja xi aspetti ġodda introdotti għall-perjodu 2021-2027 (eż. l-isforz għal aktar trasparenza nukleari fil-pajjiżi shab), il-logika bażika tal-istrument u l-modi ta' operazzjoni baqgħu prattikament l-istess.
- Meta jitqiesu l-oġettivi ewlenin tiegħu (eż. li jippromwovi kultura ta' sikurezza nukleari fil-pajjiżi shab, eċċ.), l-INSC hu allinjat għalkollox mal-prinċipji u l-prijoritajiet politiċi tal-UE.
- Il-kapaċità li jiġu ffixxati oġettivi komuni mal-pajjiżi shab ġiet identifikata bħala qasam ta' dgħufija.
- Hemm xejra evidenti li jiġu ppjanati u implimentati inqas azzjonijiet u proġetti, li però jkunu akbar. Din ix-xejra hi evidenti wkoll għall-INSC għax in-numru ta' kuntratti ilu mill-2014 jonqos b'mod kostanti.
- Il-qafas tar-riżultati tal-INSC baqa' orjentat l-aktar lejn l-eżiti, minkejja sforzi ripetuti biex jiddaħħal qafas orjentat lejn l-eżiti u l-impatti.
- L-INSC ripetutament wera l-flessibbiltà kbira tiegħu permezz ta' kooperazzjoni mibdija, aġġustata, intensifikata jew sospiża malajr mal-Belarussja, mal-Iran, u speċjalment mal-Ukrajna, bis-saħħa ta' allokazjonijiet baġitarji rapidi, u koordinazzjoni aġli.

Ir-rapport jiddikjara li jista' jkun hemm possibbiltajiet biex l-INSC isir aktar konformi mal-Istrument għall-Assistenza ta' Qabel l-Adeżjoni u l-Istrument ta' Viċinat, ta' Kooperazzjoni għall-Iżvilupp u ta' Kooperazzjoni Internazzjonali – Ewropa Globali (NDICI-GE), u viċi versa.

Sejbiet tal-evalwazzjoni, u l-programm il-ġdid propost

Sejbiet tal-evalwazzjoni	L-INSC-D propost
<i>Bħala strument dinji bi lhuq globali, l-INSC jagħmel lill-UE attur ewlieni fil-qasam tal-kooperazzjoni dwar is-sikurezza u s-salvagwardji nukleari, kemm bi shubijiet bilaterali u anki bħala parti mill-arkitettura internazzjonali.</i> <i>L-INSC jippermetti lill-UE timpenja ruħha fi djalogu fil-livell ta' politika mal-pajjiżi shab, b'mod partikolari fir-reġjun tal-viċinat tal-UE, fejn il-kwistjonijiet tas-sikurezza nukleari jaf potenzjalment iħallu implikazzjonijiet sinifikanti fuq l-</i>	<u>Strument abilitanti:</u> Mit-tagħlimiet miksuba bl-INSC, qed jiġi propost titjib li jiżgura aktar flessibbiltà u biex l-UE tkun tista' tintervjeni f'ċirkostanzi futuri mhux previsti. Dawn il-bidliet kienu motivati mir-rispons miksub waqt ir-rieżami ta' nofs it-terminu, mill-iżviluppi teknoloġiċi riċenti fl-użu paċifiku tal-enerġija nukleari, mill-bidliet geopolitiċi tal-aħħar snin, u mill-isforzi biex jittejbu l-ġestjoni u l-implimentazzjoni tal-istrument.

<i>Istati Membri tal-UE u fuq is-sigurtà taċ-ċittadini Ewropej.</i>	
<i>Ir-razzjonalizzazzjoni tal-istrumenti wasslet għal struttura tal-EFI ssimplifikata u għal proċessi tal-programmazzjoni aktar unifikati, billi ntuzaw mudelli tal-programmi indikattivi pluriennali unifikati, eċċ.</i> <i>It-tranzizzjoni bejn l-EFIs preċedenti u attwali ma kinitx mingħajr skossi, għax il-pressjoni tal-ħin fl-2021 u l-limitazzjonijiet fil-kapaċitajiet wasslu biex l-UE tipprijoritizza l-progress tal-programmazzjoni u tal-eżekuzzjoni fuq li tintroduċi bidliet istituzzjonali interni. L-ċirkostanzi esterni (eż. il-fażi finali tal-COVID-19) komplew jaggravaw is-sitwazzjoni li kienet diġà taħt pressjoni minhabba rotazzjoni qawwiya tal-persunal u nuqqas ta' riżorsi suffiċjenti.</i>	<u><i>Razzjonalizzazzjoni ulterjuri tal-istrumenti ta' finanzjament esterni:</i></u> Fil-QFP 2014-2020, diversi EFIs indipendenti operaw skont l-intestatura Ewropa Globali. Fit-tfassil tal-QFP 2021-2027, il-Kummissjoni razzjonalizzat l-EFIs biex tiżgura rikonoxximent aħjar tar-realtajiet ġeopolitiċi mibdula u l-ġestjoni aħjar tal-programmi relatati. Bis-saħħa ta' din is-simplifikazzjoni, 11-il strument li qabel kienu separati tqiegħdu taħt l-NDICI-GE. L-INSC, bħala strument bi skop speċjali u b'bażi legali tal-Euratom, baqa' separat mill-NDICI-GE. Fil-QFP 2028-2034 li jmiss hija proposta razzjonalizzazzjoni ulterjuri tal-EFIs għax Ewropa Globali se tibni fuq l-NDICI-Ewropa Globali, l-istrument IPA III għall-assistenza ta' qabel l-adeżjoni, il-Faċilità għall-Ukrajna, il-Faċilità għar-Riforma u t-Tkabir għall-Balkani tal-Punent, u l-Faċilità għar-Riforma u t-Tkabir għall-Moldova.
<i>L-evalwazzjoni kkonfermat li ż-żamma tal-INSC bħala strument separat – minhabba n-natura teknika speċjalizzata hafna tiegħu u l-bażi legali differenti tiegħu – kienet deċiżjoni adegwata.</i> <i>Hemm bżonn iżjed konsistenza bejn partijiet ta' strument speċifiku, bejn strumenti differenti, kif ukoll mad-donaturi.</i>	<u><i>Fużjoni tal-INSC mad-dekummissjonar tal-JRC:</i></u> L-INSC ingħaqad mad-dekummissjonar tal-JRC. L-INSC-D propost jgħaqqad żewġ regolamenti fi strument wiehed. Komponent estern se jikkomplementa lil Ewropa Globali u għandu objettivi simili għall-INSC attwali. Komponent intern se jkollu l-objettivi tal-Programm tal-JRC għad-Dekummissjonar Nukleari u l-Immanigġjar tal-Iskart (NDWMP).

Evalwazzjonijiet riċenti tal-programm tad-dekummissjonar tal-JRC

Is-servizz tal-awditjar intern tal-JRC awditja l-NDWMP fl-2024 u għamel sitt rakkomandazzjonijiet biex itejjeb l-implimentazzjoni tal-programm. Il-JRC ippreżenta pjan ta' azzjoni li ġie maqbul u implimentat biex jindirizza l-kwistjonijiet kollha:

- l-arrangamenti ta' sorveljanza tal-JRC (importanti);
- l-organizzazzjoni interna tal-JRC tar-responsabbiltajiet tal-NDWMP (importanti ħafna);
- il-pjanijiet tad-dekummissjonar għas-siti tal-JRC (importanti ħafna);
- stimi tal-kostijiet għad-dekummissjonar tas-siti nukleari tal-JRC (importanti ħafna);
- ħtiġijiet ta' flessibbiltà baġitarja tal-NDWMP (importanti ħafna);
- ipplanar u allokazżjoni tar-riżorsi umani (importanti).

Konsultazzjonijiet mal-partijiet ikkonċernati

Konsultazzjoni pubblika miftuħa

F'konformità mar-regoli rispettivi, il-Kummissjoni wettqet konsultazzjoni pubblika miftuħa dwar il-finanzjament tal-UE għall-azzjoni esterna fil-kuntest tal-QFP li jmiss²⁰. Ir-riżultati ta' din il-konsultazzjoni għall-INSC kienu dawn:

Madwar 50% tar-rispondenti kienu pożittivi dwar l-oġettivi tal-INSC u qablu fil-biċċa l-kbira jew sa ċertu punt mal-oġettivi tal-INSC²¹. Minn fost ir-rispondenti, 13% biss kienu kontriha għalkollox, u 27% ma kellhomx opinjoni (pożittiva jew negattiva) definita.

Ir-riżultati ta' hawn fuq jindikaw li hafna mir-rispondenti jaqblu mal-ġoti ta' assistenza tal-UE lill-pajjiżi shab fil-qasam tas-sikurezza u s-salvagwardji nukleari u tar-radjazzjoni.

Konsultazzjonijiet ma' partijiet ikkonċernati oħra

Ir-riżultati sintetizzati tal-konsultazzjonijiet mal-partijiet ikkonċernati ntużaw biex jikkomplementaw il-konklużjonijiet misluta mill-evidenza dokumentarja. Meta ġew abbozzati d-dokumenti tal-evalwazzjoni li firxu l-bażi tar-rapport ta' rieżami ta' nofs it-terminu tal-2021-2024 li jivvaluta l-EFIs, saru dawn it-tipi ta' konsultazzjonijiet li ġejjin mal-partijiet ikkonċernati:

- Intervisti semistrutturati fiżiċi u remoti ma' madwar 350 parti ikkonċernata ewlenija, inkluż persunal tal-Kummissjoni Ewropea (li jaħdem fis-Segretarjat Ġenerali u fid-Direttorati Ġenerali tagħha bħas-Shubijiet Internazzjonali, il-Viċinat u n-Negozjati għat-Tkabbir, l-Istrumenti tal-Politika Barranija, eċċ.), mis-Servizz Ewropew għall-Azzjoni Esterna, u mid-Delegazzjonijiet tal-UE.
- Ġew intervistati wkoll partijiet ikkonċernati esterni bħal rappreżentanti mill-aġenziji tan-NU, mill-Istati Membri tal-UE u mill-gvernijiet tal-pajjiżi shab.
- Il-Kummissjoni organizzat konsultazzjonijiet immirati ma' gruppi speċifiċi ta' partijiet ikkonċernati, magħmula minn esperti mill-Istati Membri tal-UE u minn rappreżentanti ta' aġenziji rilevanti tan-NU u ta' istituzzjonijiet finanzjarji internazzjonali, fost l-oħrajn.
- Il-konsultazzjonijiet imsemmija hawn fuq ġew supplimentati bi tliet sħarriġiet elettronici li kisbu kontributi volontarji addizzjonali, l-aktar mingħand id-Delegazzjonijiet tal-UE.

Il-messaġġi ewlenin ikkomunikati mill-partijiet ikkonċernati kkonsultati qed jingabru fil-qosor fl-Anness III tal-volum II tar-rapport tar-rieżami ta' nofs it-terminu. Id-dettalji ma jergħu jittennew hawnhekk, u għall-finijiet ta' konċiżjoni qed jiġu kkwotati biss l-aktar punti importanti.

Il-partijiet ikkonċernati qablu li l-EFIs għandhom ikunu aktar flessibbli fir-rispons għall-kriżijiet u għall-bidliet għall-għarrieda fis-sitwazzjoni ġeopolitika. Ġie enfasizzat ukoll li trid tkun tiġi żgurata aktar konsistenza bejn il-politiki interni u esterni tal-UE u bejn l-EFIs infushom. Il-kontribut sostanzjali tal-EFIs għall-Għanijiet tal-Iżvilupp Sostenibbli tal-Aġenda 2030 ġie rikonoxxut b'mod ġenerali u ġie indikat li l-organizzazzjoni tal-attivitàjiet b'rabta

²⁰ Konsultazzjoni Pubblika Miftuħa, *Il-baġit fit-tul li jmiss tal-UE (QFP) – il-finanzjament tal-UE għall-azzjoni esterna*, 2025. https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14522-Il-baġit-fit-tul-li-jmiss-tal-UE-QFP-il-finanzjament-tal-UE-g%C4%A7all-azzjoni-esterna_mt

²¹ Dawn l-oġettivi kienu: appoġġ għat-tishih tas-sikurezza nukleari, protezzjoni mir-radjazzjoni, immaniġġjar tal-iskart radjuattiv, u salvagwardji nukleari mal-pajjiżi benefiċjarji li hemm fir-reġjun tal-viċinat tal-UE u lil hinn.

mal-Għanijiet tal-Iżvilupp Sostenibbli (SDGs) għandha t-tendenza li żżid il-konsistenza bejn il-politiki interni u esterni.

L-introduzzjoni tal-istrument wiesa' l-għdid (NDICI-Ewropa Globali) fil-QFP attwali ntlagħget tajjeb b'mod ġenerali u qed jithegħge li tissokta s-simplifikazzjoni tal-arkitettura ġenerali tal-EFIs. Anki li d-dimensjonijiet tematiċi jiġu indirizzati fil-programmi ġeografici ntlaga' tajjeb, u kien hemm qbil ġenerali li l-kombinament ta' programmi ġeografici u tematiċi għandha t-tendenza li għgib riżultati pożittivi.

Il-konsistenza u l-komplementarjetà tal-proposta tal-INSC-D ma' Ewropa Globali se jkunu żgurati primarjament bl-implimentazzjoni ta' attivitajiet ta' kooperazzjoni internazzjonali relatati mal-użu paċifiku tal-enerġija nukleari f'oqsma li huma anċillari għall-oġġettivi usa' ta' Ewropa Globali, bi qbil mal-politika ta' żvilupp u ta' kooperazzjoni internazzjonali għas-saħħa, l-agrikoltura, l-industrija u l-proġetti soċjali.

• **Ġbir u użu ta' għarfien espert għall-INSC**

It-tliet rapporti ta' evalwazzjoni msemmija qabel thejjew bħala parti minn valutazzjonijiet indipendenti mwettqa bejn l-2017 u l-2024 minn konsorzji magħżula li jikkonsistu minn kumpaniji esperti esterni distinti. Minbarra l-evidenza dokumentarja, il-valutazzjonijiet strahu fuq konsultazzjonijiet estensivi fiżiċi u remoti, li inkludew ukoll ammont kbir ta' membri tal-persunal tal-Kummissjoni Ewropea. Għalkemm parti konsiderevoli mill-informazzjoni inkluża fir-rapporti tal-evalwazzjoni inkiseb direttament mingħand il-impjegati tal-Kummissjoni, ir-rapporti jirriflettew l-konkluzjonijiet ta' esperti esterni indipendenti u bl-ebda mod ma jitqiesu bħala rapporti ta' awtovalutazzjoni tal-Kummissjoni.

Ir-rapporti tal-valutazzjoni kollha msemmija hawn fuq huma disponibbli għall-pubbliku.

Fir-rigward tal-opinjoni tal-organizzazzjonijiet professjonali internazzjonali rilevanti dwar il-kooperazzjoni tal-UE fil-qasam tas-sikurezza nukleari mal-pajjiżi shab, il-Laqgħa tas-Seba' Konvenzjoni tal-Aġenzija Internazzjonali tal-Enerġija Atomika (IAEA) dwar ir-Rieżami tas-Sikurezza Nukleari fl-2017 irrikonoxxiet uffiċjalment il-valur miżjud pendent tal-INSC billi ddikjarat li *"l-implimentazzjoni tal-istrument għall-programm ta' kooperazzjoni fil-qasam tas-sikurezza nukleari għall-assistenza ta' pajjiżi terzi giet identifikata bħala Prattika Tajba"*²².

Fl-aħħar tliet deċennji, il-Komunità tal-Euratom applikat b'mod sistematiku l-INSC bħala għodda effiċjenti biex jinkiseb u jinżamm livell għoli ta' sikurezza nukleari, protezzjoni mir-radjażzjoni u salvagwardji effiċjenti fil-pajjiżi shab. Ir-rwol tal-INSC fit-trasferiment tar-regolamenti u tal-aqwa Prattiki tal-Komunità rrikonoxxih ukoll il-Grupp tar-Regolaturi Ewropew dwar is-Sikurezza Nukleari (ENSREG) fid-dokument ta' pożizzjoni tiegħu²³ dwar l-INSC. L-ENSREG holoq ukoll grupp ta' hidma biex jikkummenta dwar il-programmi indikattivi pluriennali tal-INSC, biex jirrieżamina r-rapporti ta' nofs it-terminu tal-istrument, u biex jagħmel proposti dwar il-htieġa u l-fattibbiltà ta' proġetti potenzjali li jgħinu lill-pajjiżi shab.

²² Ir-Rapport tar-Relatur għall-Euratom tad-29 ta' Marzu 2017 fis-Seba' Laqgħa ta' Rieżami skont il-Konvenzjoni dwar is-Sikurezza Nukleari.

²³ ENSREG – INSC Position paper (2014-26) 133, <https://www.ensreg.eu/international-cooperation>.

Użu ta' għarfien espert estern għall-programm tad-dekommissjonar tal-JRC

Fl-2024, il-Programm tal-JRC għad-Dekommissjonar Nukleari u l-Immanigġjar tal-Iskart kienet saritlu evalwazzjoni ta' nofs it-terminu. Is-sejbiet u r-rakkomandazzjonijiet²⁴ tagħha kienu dawn:

Sejbiet

- Sar progress sinifikanti fil-ġestjoni tal-partijiet ikkonċernati fis-siti tal-JRC.
- Sar progress fl-irkupru, fit-trattament u fil-ħżin sikur tal-iskart storiku fil-JRC ta' Ispra u ta' Petten.
- Peress li n-natura ta' ħafna mill-kostijiet tiddependi fuq il-ħin, id-dewmien tal-proġetti hu sinonimu ma' żidiet fil-kostijiet, iżda l-indikaturi tal-monitoraġġ tal-“ġestjoni tal-valur miksub” juru li b'mod ġenerali l-programm hu effiċjenti fejn jidhlu finanzi.
- Il-qafas ta' governanza hu validu għall-użu u adattat għall-oġġettivi tal-NDWMP.
- L-implimentazzjoni tal-NDWMP hija konformi mal-*acquis* tal-UE u mal-leġiżlazzjoni u l-politiki tal-UE u nazzjonali.
- Il-prodotti tal-għarfien ġew prodotti f'konformità mal-miri fis-siti kollha tal-NPP.
- Il-ġestjoni tal-għarfien heġġet il-kollaborazzjoni u l-kondiviżjoni tal-informazzjoni bejn it-tliet programmi ta' assistenza għad-dekommissjonar nukleari.

Rakkomandazzjonijiet

- It-talbiet tal-liċenzjar jeħtieġ jiġu antiċipati u mhejjija bl-involvement bikri tar-regolatur halli jitnaqqas l-impatt tagħhom fuq l-eżekuzzjoni tal-programm.
- Il-kapaċitajiet organizzazzjonali tal-akkwist jeħtieġ jittejjbu.
- Jeħtieġ jiġu żviluppati u implimentati indikaturi tal-monitoraġġ halli jitkejjel l-impatt tal-użu tal-prodotti tal-għarfien żviluppati fl-NDWMP u fl-NDAP.
- **Evalwazzjoni ex ante**

L-Għodda #9 għal Regolamentazzjoni Ahjar tiddikjara li l-“programmi li jipprovdu kontinwità fir-rigward tal-kontenut u tal-istruttura wiesgħa tagħhom u li huma żgħar” jeħtieġu biss evalwazzjoni *ex ante*. Għalhekk thejja rapport ta' evalwazzjoni *ex ante* komprensiv²⁵ biex jinhemeż mal-proposta tal-INSC-D li tanalizza l-effetti ta' alternattivi ta' politika differenti.

L-analiżi wriet li alternattiva waħda biss²⁶ tista' tissodisfa r-rekwiżiti rilevanti kollha. L-impatti tal-komponenti tal-kooperazzjoni fil-qasam tas-sikurezza nukleari passati u attwali, u l-impatt mistenni tal-INSC-D fil-pajjiżi shab jistgħu jingabru fil-qosor kif ġej:

- jissahħu l-kapaċitajiet regolatorji u l-abbiltajiet tar-regolatur nukleari nazzjonali;
- tinholoq jew tkompli tiżviluppa organizzazzjoni ta' appoġġ tekniku kompetenti li tassisti lir-regolatur nukleari;
- jinfetaħ centru nazzjonali ta' rispons f'każ ta' emergenza nukleari li jkun attrezzat b'għodod mill-aktar avvanzati għal dijanjożi, pronjożi u appoġġ għad-deċiżjonijiet b'rabta mal-inċidenti;

²⁴ *Interim evaluation of the programmes for the decommissioning of nuclear facilities and the management of radioactive waste*, id-Direttorat Ġenerali tal-Kummissjoni Ewropea għall-Enerġija, Rapport Finali u Annessi riveduti, April 2025.

²⁵ Evalwazzjoni *ex ante* ta' strument ġdid li jgħaqqad l-Istrument Ewropew attwali għal Kooperazzjoni Internazzjonali fil-qasam tas-Sikurezza Nukleari u d-Dekommissjonar mal-attivitajiet tad-dekommissjonar tal-JRC, SWD(2025) XXX, Brussell, Ġunju 2025.

²⁶ L-alternattiva (d) = fużjoni ma' strument ieħor tal-KE skont l-istess bażi legali.

- tinholoq jew tkompli tiżviluppa sistema nazzjonali tal-monitoraġġ tar-radjazzjoni b'kapaċitajiet ta' twissija bikrija;
- jingħata taħriġ komprensiv u tutoraġġ lir-regolaturi u lill-esperti tal-organizzazzjonijiet ta' appoġġ tekniku;
- parteċipazzjoni f'simulazzjoni ta' kriżi tal-UE u r-rieżami bejn il-pari sussegwenti tal-ENSREG;
- rimedjazzjoni tas-siti antiki kkontaminati b'materjal radjuattiv.

Għall-attivitajiet tad-dekummissjonar tal-JRC, l-implimentazzjoni tal-NDWMP tejbet b'mod effettiv is-sikurezza nukleari u tar-radjazzjoni fis-siti tal-JRC involuti, għall-ġid taċ-ċittadini tal-UE u tal-ambjent.

Bit-tkomplija tal-NDWMP, hu mistenni li:

- l-obbligi u l-impenji legali tal-KE jiġu ssodisfati kif xieraq;
- il-perikli nukleari u tar-radjazzjoni fis-siti tal-JRC involuti jkomplu jitnaqqsu;
- ir-rilaxx shiħ tal-faċilitajiet involuti mill-kontroll regolatorju jinkiseb fil-fażi finali tal-implimentazzjoni tal-programm;
- jinholqu għarfien teknoloġiku u għarfien Prattiku konsiderevoli u jiġu kondiviżi mal-partijiet ikkonċernati tal-UE involuti fid-dekummissjonar u fl-immaniġġjar tal-iskart.

Għall-komponent intern li qed jimplimenta l-Programm għad-Dekummissjonar Nukleari u l-Immaniġġjar tal-Iskart, il-JRC beda jikkunsidra l-possibbiltà li jittrasferixxi r-responsabbiltà nukleari lill-Istati Membri ospitanti (l-Italja u n-Netherlands). Dan għadu ma ġiex deċiż, iżda l-alternattiva li dan jiġi nnegożjat hija inkluża fl-att bażiku l-ġdid bi skadenza proposta ta' sentejn wara d-dhul fis-seħh tal-Istrument.

L-NDWMP jagħti opportunitajiet lill-ekonomija lokali biex tikkontribwixxi fl-implimentazzjoni tal-programm bil-parteċipazzjoni f'sejha miftuħa għall-offerti fl-oqsma multidimensjonali tal-għarfien espert li hemm involuti fid-dekummissjonar u fl-immaniġġjar tal-iskart. L-opportunitajiet li joffru l-attivitajiet tad-dekummissjonar jgħinu fl-iżvilupp tal-ħiliet kif ukoll fl-iżvilupp soċjali. Barra minn hekk, id-dekummissjonar tal-faċilitajiet nukleari obsoleti u li jissolvew il-kwistjonijiet tal-immaniġġjar tal-iskart radjuattiv billi jiġu applikati l-aqwa standards internazzjonali skont metodoloġiji mill-aktar avvanzati jikkontribwixxu għal ambjent aktar sikur u aktar nadif. Il-programm jgħin biex jipproteġi lin-nies u lill-ambjent mill-perikli relatati mar-radjuattività.

Spjegazzjoni tal-alternattivi ta' politika

Meta ġiet żviluppata l-proposta tal-INSC-D, ġew investigati diversi alternattivi ta' politika.

Alternattiva A: ix-xenarju bażi (iż-żamma ta' żewġ strumenti separati). Din ingħatat il-ġenb għax tikkontradixxi l-għanijiet ta' simplifikazzjoni tal-Kummissjoni.

Alternattiva B: waqfien tal-programm. Din ingħatat il-ġenb minħabba r-riskju kbir tagħha li tnaqqas l-influwenza tal-UE fil-kooperazzjoni globali fil-qasam tas-sikurezza nukleari u li tkun f'kunflitt mal-obbligi legali u politiċi tal-Euratom.

Alternattiva C: integrazzjoni shiħa ma' strument ieħor tal-UE. Din ingħatat il-ġenb minħabba ostakli legali li joħorġu mit-Trattat Euratom, li jwaqqfu l-fużjoni ta' attivitajiet tas-sikurezza nukleari ma', pereżempju, Ewropa Globali.

Alternattiva D: fużjoni taż-żewġ strumenti tal-Euratom. Din hija l-għażla ppreferuta. Din tissodisfa r-rekwiżiti kollha: l-allinjament mal-qafas legali tat-Trattat Euratom, l-adeżjoni mal-proċeduri ta' azzjoni esterna tal-UE, u l-avvanz tal-aġenda tas-simplifikazzjoni tal-

Kummissjoni. Meta tikkonsolida l-kooperazzjoni internazzjonali fil-qasam tas-sikurezza nukleari u l-obbligi tad-dekummissjonar tal-JRC fi strument wiehed, din l-Alternattiva żgurat il-fattibbiltà, il-konsistenza u l-effiċjenza regolatorja, u b'hekk hija l-aqwa għażla għall-proposta tal-INSC-D.

- **Simplifikazzjoni**

L-INSC-D proposta formalment tgħaqqad żewġ regolamenti li qabel kienu separati, fi strument wiehed. Din il-fużjoni hija motivata u ġġustifikata minn diversi fatturi strateġiċi u regolatorji, eż. mill-għanijiet tas-simplifikazzjoni tar-regolamenti tal-Kummissjoni u mill-aġenda għal Regolamentazzjoni Aħjar. Skont il-prinċipji tas-simplifikazzjoni għall-QFP li jmiss, il-proċessi li jikkoincidu u l-piżijiet amministrattivi potenzjali għandhom jitneħħew bi għbir flimkien tal-programmi li jaf ikunu jeħtieġu appoġġ tekniku u/jew logistiku simili.

Din il-fużjoni ssir possibbli mill-istess bażi legali (Euratom). L-isforzi tas-simplifikazzjoni tal-QFP għandhom l-għan li jnaqqsu l-kumplessità fi hdan l-UE għal trasparenza u koordinazzjoni aħjar u biex jinholq qafas regolatorju u finanzjarju aktar sempliċi għall-partijiet ikkonċernati (l-aġenziji, l-Istati Membri, il-kuntratturi). Il-fużjoni tallinja wkoll mal-prinċipju ta' "approċċ ta' gvern shih" tal-aġenda Ewropea ġdida għall-innovazzjoni, filwaqt li tippromwovi l-kollaborazzjoni bejn l-aġenziji fuq l-approċċi frammentati.

Il-fużjoni ta' strument (l-INSC) u ta' programm (NDWMP) li inizjalment kienu separati, iżda li jappartjenu għall-istess bażi legali u li jikkondividu objettivi komuni, tikkontribwixxi għas-simplifikazzjoni li tippromwovi l-Kummissjoni Ewropea.

- **Drittijiet fundamentali**

L-istrument ma għandu l-ebda impatt fuq id-drittijiet fundamentali.

4. IMPLIKAZZJONIJIET BAĠITARJI

Fil-Komunikazzjoni tagħha tas-16 ta' Lulju 2025²⁷, il-Kummissjoni Ewropea pproponiet li talloka EUR 966 000 000 lill-Istrument INSC-D.

5. ASPETTI OHRA

- **Pjanijiet ta' implimentazzjoni u arrangamenti għall-monitoraġġ, l-evalwazzjoni u r-rapportar**

L-implimentazzjoni tal-INSC-D se tiġi monitorjata permezz tal-qafas ta' prestazzjoni għall-baġit ta' wara l-2027. Dan il-qafas jipprevedi rapport tal-implimentazzjoni tul il-fażi ta' implimentazzjoni u ta' evalwazzjoni retrospettiva li jrid isir f'konformità mal-Artikolu 34(3) tar-Regolament 2024/2509²⁸. L-evalwazzjoni trid issir f'konformità mal-Linji Gwida għal Regolamentazzjoni Aħjar²⁹ u abbażi ta' indikaturi rilevanti għall-objettivi tal-istrument.

Ir-raġunament metodoloġiku wara l-użu ta' qafas a' prestazzjoni komuni hu li l-applikazzjoni ta' indikaturi ta' prestazzjoni aggregati fost il-programmi tista' tissimplifika b'mod konsiderevoli d-diversi obbligi tar-rapportar għall-programmi futuri kollha tal-QFP. B'dan l-approċċ mistenni jkun jista' jitnaqqas ferm il-piż amministrattiv, billi jonqsu l-indikaturi u jiġu attribwiti indikaturi għal kull qasam ta' intervent.

²⁷ Baġit tal-UE dinamiku għall-prijoritajiet tal-futur - il-Qafas Finanzjarju Pluriennali 2028-2034, COM(2025) 570 final.

²⁸ Ir-Regolament (UE, Euratom) 2024/2509 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Settembru 2024 dwar ir-regoli finanzjarji applikabbli għall-baġit ġenerali tal-Unjoni (riformulazzjoni), 26.9.2024.

²⁹ Linji Gwida għal Regolamentazzjoni Aħjar, SWD(2021) 305 final, 3.11.2021.

- **Ambitu ġeografiku**

L-ambitu ġeografiku tal-komponent estern tal-INSC-D hu d-dinja kollha. Iżda tingħata prijorità lill-persuni u l-entitajiet mill-pajjiżi aderenti, mill-pajjiżi kandidati, inkluż l-Ukrajna, mill-pajjiżi kandidati potenzjali u mill-pajjiżi tal-Politika Ewropea tal-Viċinat.

L-ambitu ġeografiku tal-komponent intern hu limitat għas-siti tal-JRC involuti fl-attivitajiet tad-dekummissjonar tal-JRC, jiġifieri Geel fil-Belġju, Ispra fl-Italja, Karlsruhe fil-Ġermanja u Petten fin-Netherlands.

Proposta għal

REGOLAMENT TAL-KUNSILL

li jistabbilixxi l-Istrument għal Kooperazzjoni fil-qasam tas-Sikurezza Nukleari u d-Dekummissjonar għall-perjodu 2028-2034 u jhassar ir-Regolamenti (Euratom) 2021/100 u (Euratom) 2021/948

IL-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidra t-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea tal-Energija Atomika, u b'mod partikolari l-Artikolu 203 tiegħu,

Wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni Ewropea,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Parlament Ewropew³⁰,

Billi:

- (1) Dan ir-Regolament għandu l-għan li jistabbilixxi r-regoli u l-proċeduri għall-kooperazzjoni fil-qasam tas-sikurezza nukleari u għall-attivitàjiet tad-dekummissjonar imwettqa mill-Komunità Ewropea tal-Energija Atomika ("il-Komunità") bl-Istrument għal Kooperazzjoni fil-qasam tas-Sikurezza Nukleari u d-Dekummissjonar (l-"Istrument").
- (2) Biex jiżgura u jippromwovi t-titjib kontinwu tas-sikurezza nukleari u tar-regolamentazzjoni tagħha, il-Kunsill adotta d-Direttiva 2009/71/Euratom³¹. Dik id-Direttiva u t-tliet fil-Komunità ta' standards għoljin fis-sikurezza nukleari, fil-protezzjoni mir-radjazzjoni, u fl-immaniġġjar tal-iskart radjuattiv u tal-fjuwil użat huma eżempji li jridu jintużaw biex il-pajjiżi shab jitheggu jadottaw standards għoljin simili.
- (3) Il-Komunità u l-Istati Membri tagħha huma partijiet kontraenti għall-Konvenzjoni dwar is-Sikurezza Nukleari adottata fis-17 ta' Ġunju 1994³² u għall-Konvenzjoni Kongunta dwar is-Sigurtà tal-Maniġġjar ta' Karburant Użat u dwar is-Sigurtà tal-Maniġġjar ta' Skart Radjuattiv adottata fil-5 ta' Settembru 1997³³.
- (4) L-Istati Membri huma partijiet għat-Trattat dwar in-Nonproliferazzjoni tal-Armi Nukleari (TNP)³⁴, ikkonkludew Ftehim ta' Salvagwardji Komprensivi u ffirmaw

³⁰ Opinjoni ta' ..., ĠU

³¹ Id-Direttiva tal-Kunsill 2009/71/Euratom tal-25 ta' Ġunju 2009 li tistabbilixxi qafas Komunitarju għas-sigurtà tal-installazzjonijiet nukleari (ĠU L 172, 2.7.2009, p. 18, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/71/oj>).

³² ĠU L 318, 11.12.1999, p. 21, ELI: <http://data.europa.eu/eli/convention/1999/819/oj>.

³³ L-Aġenzija Internazzjonali tal-Energija Atomika (IAEA), il-Konvenzjoni Kongunta dwar is-Sigurtà tal-Maniġġjar ta' Karburant Użat u dwar is-Sigurtà tal-Maniġġjar ta' Skart Radjuattiv, adottata fil-5 ta' Settembru 1997, dahlet fis-seħh fit-18 ta' Ġunju 2001. Jinsab fuq: <https://www.iaea.org/topics/nuclear-safety-conventions/joint-convention-safety-spent-fuel-management-and-safety-radioactive-waste>.

³⁴ It-Trattat dwar in-Nonproliferazzjoni tal-Armi Nukleari (TNP), miftuħ għall-iffirmar fl-1 ta' Lulju 1968, dahal fis-seħh fil-5 ta' Marzu 1970, 729 U.N.T.S. 161. Jinsab fuq: <https://www.un.org/disarmament/wmd/nuclear/npt/>.

Protokoll Addizzjonali għal dak il-ftehim mal-Aġenzija Internazzjonali tal-Energija Atomika³⁵.

- (5) Peress li t-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea tal-Energija Atomika (“it-Trattat Euratom”) ikopri l-politiki interni kif ukoll esterni u jipprevedi sinerġiji bejn it-tnejn, dan l-Istrument għandu żewġ komponenti li jindirizzaw l-attivitajiet esterni u interni rispettivament.
- (6) Il-komponent estern tal-Istrument jenħtieġ li jappoġġa attivitajiet ta’ kooperazzjoni internazzjonali fil-qasam tas-sikurezza nukleari, filwaqt li jibni fuq l-azzjonijiet appoġġati qabel skont ir-Regolament tal-Kunsill (Euratom) 2021/948³⁶. Il-komponent estern, appoġġat skont ir-Regolament (UE) 202X/XXXX [Ewropa Globali]³⁷, hu konsistenti mal-azzjoni esterna u jikkomplementaha.
- (7) Il-komponent intern tal-Istrument jenħtieġ li jappoġġa attivitajiet fil-qasam tad-dekummissjonar u l-immaniġġjar tal-iskart radjuattiv tal-Kummissjoni (il-Programm taċ-Ċentru Kongunt tar-Riċerka (JRC) għad-Dekummissjonar Nukleari u l-Immaniġġjar tal-Iskart), billi jerfa’ r-responsabbiltajiet nukleari tal-Kummissjoni li ġejjin minn riċerka nukleari tal-passat imwettqa fis-siti tal-JRC, jiġifieri f’Geel fil-Belġju, f’Karlsruhe fil-Ġermanja, f’Ispra fl-Italja u f’Petten fin-Netherlands, abbażi tal-azzjonijiet appoġġati fil-passat skont ir-Regolament tal-Kunsill (Euratom) 2021/100³⁸.
- (8) L-evalwazzjonijiet tal-programm urew li l-arkitettura kumplessa ta’ finanzjament tal-Unjoni hija fattur li jxekkel l-impatt tal-baġit tal-Unjoni, minhabba l-piż amministrattiv. Għalhekk, l-attivitajiet imwettqa fil-qasam tal-kooperazzjoni internazzjonali dwar is-sikurezza nukleari u d-dekummissjonar tal-facilitajiet tar-riċerka nukleari tal-JRC skont ir-Regolamenti (Euratom) 2021/100 u (Euratom) 2021/948 jenħtieġ li jiġu raggruppati biex ikunu regolati minn att legali wiehed.
- (9) L-Istrument għandu l-oġettiv ġenerali li jikkontribwixxi għal livelli għoljin fis-sikurezza nukleari, il-protezzjoni mir-radjuazzjoni, l-immaniġġjar sikur tal-fjuwil użat u tal-iskart radjuattiv, id-dekummissjonar u l-applikazzjoni ta’ salvagwardji effiċjenti u effettivi tal-materjali nukleari.
- (10) Dan ir-Regolament għandu l-għan ukoll li jipprovdi flessibbiltà akbar fl-approċċ tal-programmazzjoni, inkluż fost il-modalitajiet tal-għajjuna u l-entitajiet eligibbli, biex iwieġeb għall-ħtiġijiet mhux previsti kif identifikati fl-evalwazzjonijiet u fil-konsultazzjonijiet skont ir-Regolament (Euratom) 2021/948.

³⁵ *Model Additional Protocol to the Agreement(s) Between State(s) and the International Atomic Energy Agency for the Application of Safeguards* (INFCIRC/540), approvat mill-Bord tal-Gvernaturi tal-IAEA fil-15 ta' Mejju 1997. Jinsab online: [INFCIRC/540 - Model Protocol Additional to the Agreement\(s\) Between State\(s\) and the International Atomic Energy Agency for the Application of Safeguards](#).

Ir-Regolament tal-Kunsill (Euratom) 2019/948 tas-27 ta' Mejju 2021 li jistabbilixxi Strument Ewropew għal Kooperazzjoni Internazzjonali fil-qasam tas-Sikurezza Nukleari li jikkomplementa l-Istrument ta' Viċinat, ta' Kooperazzjoni għall-Iżvilupp u ta' Kooperazzjoni Internazzjonali – Ewropa Globali abbażi tat-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea tal-Energija Atomika, u li jhassar ir-Regolament (Euratom) Nru 237/2014, (ĠU L 209, 14.6.2021, p. 79, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/948/oj>).

37 Ir-Regolament (UE) .../... [Ewropa Globali] tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jistabbilixxi l-Istrument Ewropa Globali (ĠU, ELI: ...).

38 Ir-Regolament tal-Kunsill (Euratom) 2021/100 tal-25 ta' Jannar 2021 li jistabbilixxi programm finanzjarju speċifiku għad-dekummissjonar tal-facilitajiet nukleari u għall-ġestjoni tal-iskart radjuattiv, li jhassar ir-Regolament (Euratom) Nru 1368/2013 (ĠU L 34, 1.2.2021, p. 3, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/100/oj>).

- (11) Il-kooperazzjoni pprovduta mill-Komunità skont dan ir-Regolament ma għandhiex l-għan li tippromwovi l-enerġija nukleari fil-pajjiżi sħab³⁹.
- (12) Dan ir-Regolament jistabbilixxi pakkett finanzjarju indikattiv għall-Istrument ġenerali. Għall-fini ta' dan ir-Regolament, il-prezzijiet attwali jiġu kkalkulati bl-applikazzjoni ta' deflatur fiss ta' 2%.
- (13) F'ambjent ekonomiku, soċjali u ġeopolitiku li qed jinbidel malajr, l-esperjenza riċenti wriet il-ħtieġa ta' qafas finanzjarju pluriennali u ta' programmi tal-infiq tal-Unjoni li jkunu aktar flessibbli. Għal dak il-għan, u f'konformità mal-oġettivi ta' dan ir-Regolament, il-finanzjament jenħtieġ li jqis kif xieraq il-ħtiġijiet evolventi tal-politiki u l-prijoritajiet tal-Unjoni kif identifikati fid-dokumenti rilevanti ppubblikati mill-Kummissjoni, fil-konklużjonijiet tal-Kunsill u fir-risoluzzjonijiet tal-Parlament Ewropew, filwaqt li tkun żgurata prevedibbiltà biżżejjed għall-implimentazzjoni tal-baġit.
- (14) Ir-Regolament (UE, Euratom) 2024/2509 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁴⁰ japplika għall-Istrument. Dan jistabbilixxi r-regoli dwar l-istabbiliment u l-implimentazzjoni tal-baġit ġenerali tal-Unjoni, inkluż ir-regoli dwar l-ġotjiet, il-premjijiet, id-donazzjonijiet mhux finanzjarji, l-akkwist, u l-ġestjoni indiretta fil-forma ta' strumenti finanzjarji u garanziji baġitarji.
- (15) L-ammont tal-appropriazzjonijiet allokat i għall-Istrument kif ukoll il-perjodu tal-programmazzjoni u d-distribuzzjoni tal-fondi fost id-diversi attivitajiet jenħtieġ li jiġu rieżaminati abbażi tar-riżultati tal-evalwazzjoni mwettqa skont l-Artikolu 10 tar-Regolament (UE, Euratom) 202X/XXXX tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁴¹[ir-Regolament dwar il-Prestazzjoni].
- (16) F'konformità mar-Regolament (UE, Euratom) 2024/2509, ir-Regolament (UE, Euratom) Nru 883/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁴², u r-Regolamenti tal-Kunsill (Euratom, KE) Nru 2988/95⁴³, (Euratom, KE) Nru 2185/96⁴⁴ u (UE) 2017/1939⁴⁵, jenħtieġ li l-interessi finanzjarji tal-Unjoni jiġiharsu b'miżuri proporzjonati, inkluż il-prevenzjoni, id-detezzjoni, il-korrezzjoni u l-investigazzjoni

³⁹ Ir-Regolament tal-Kunsill (Euratom) 2021/948 tas-27 ta' Mejju 2021 li jistabbilixxi Strument Ewropew għal Kooperazzjoni Internazzjonali fil-qasam tas-Sikurezza Nukleari li jikkomplementa l-Istrument ta' Viċinat, ta' Kooperazzjoni għall-Iżvilupp u ta' Kooperazzjoni Internazzjonali – Ewropa Globali abbażi tat-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea tal-Enerġija Atomika, u li jhassar ir-Regolament (Euratom) Nru 237/2014, (ĠU L 209, 14.6.2021, p. 79, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/948/oj>).

⁴⁰ Ir-Regolament (UE, Euratom) 2024/2509 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Settembru 2024 dwar ir-regoli finanzjarji applikabbli għall-baġit ġenerali tal-Unjoni (ĠU L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

⁴¹ Ir-Regolament (UE) (UE, Euratom) .../... [Regolament dwar il-Prestazzjoni] (ĠU, ..., ... ELI: ...).

⁴² Ir-Regolament (UE, Euratom) Nru 883/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Settembru 2013 dwar investigazzjonijiet immexxija mill-Uffiċċju Ewropew Kontra l-Frodi (OLAF) u li jhassar ir-Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (KE) Nru 1073/1999 u r-Regolament tal-Kunsill (Euratom) Nru 1074/1999 (ĠU L 248, 18.9.2013, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>).

⁴³ Ir-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 2988/95 tat-18 Dicembru 1995 dwar il-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Komunità Ewropea (ĠU L 312, 23.12.95, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj>).

⁴⁴ Ir-Regolament tal-Kunsill (Euratom, KE) Nru 2185/96 tal-11 ta' Novembru 1996 dwar il-verifiki u l-ispezzjonijiet fuq il-post imwettqa mill-Kummissjoni sabiex tippoteġi l-interessi finanzjarji tal-Komunità Ewropea kontra l-frodi u irregolaritajiet oħra (ĠU L 292, 15.11.96, p. 2, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj>).

⁴⁵ Ir-Regolament tal-Kunsill (UE) 2017/1939 tat-12 ta' Ottubru 2017 li jimplimenta kooperazzjoni msahha dwar l-istabbiliment tal-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku Ewropew ("l-UPPE") (ĠU L 283, 31.10.2017, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj>).

ta' irregolaritajiet u ta' frodi, l-irkupru ta' fondi mitlufa, imħallsa bi żball jew użati b'mod żbaljat u, meta xieraq, bl-impożizzjoni ta' sanzjonijiet amministrattivi. B'mod partikolari, f'konformità mar-Regolamenti (UE, Euratom) Nru 883/2013 u (Euratom, KE) Nru 2185/96, l-Uffiċċju Ewropew Kontra l-Frodi (OLAF, European Anti-Fraud Office) jista' jwettaq investigazzjonijiet, inklużi verifiki u spezzjonijiet fuq il-post, bil-ħsieb li jistabbilixxi jekk kienx hemm frodi, korruzzjoni jew kwalunkwe attività illegali oħra li taffettwa l-interessi finanzjarji tal-Unjoni. F'konformità mar-Regolament (UE) 2017/1939, l-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku Ewropew (UPPE) jista' jinvestiga u jressaq każijiet ta' frodi u attivitajiet illegali oħrajn li jaffettwaw l-interessi finanzjarji tal-Unjoni, kif previst fid-Direttiva (UE) 2017/1371 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁴⁶. F'konformità mar-Regolament (UE, Euratom) 2024/2509, kwalunkwe persuna jew entità li tirċievi fondi tal-Unjoni trid tikkoopera bis-sħiħ fil-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni, tagħti d-drittijiet u l-aċċess meħtieġa lill-Kummissjoni, lill-OLAF, lill-UPPE u lill-Qorti Ewropea tal-Awdituri u tiżgura li kull parti terza involuta fl-implimentazzjoni tal-fondi tal-Unjoni tagħti drittijiet ekwivalenti.

- (17) L-Istrument għandu jiġi implimentat f'konformità mar-Regolament (UE, Euratom) 202X/XXXX [Regolament dwar il-Prestazzjoni] li jistabbilixxi r-regoli għall-qafas tat-traċċar tan-nefqa baġitarja u l-qafas tal-prestazzjoni tal-baġit, inkluż regoli biex ikunu żgurati applikazzjoni uniformi tal-prinċipji “l-ebda ħsara sinifikanti” u l-ugwaljanza bejn il-ġeneri msemmijin fl-Artikolu 33(2), il-punti (d) u (f) tar-Regolament (UE, Euratom) 2024/2509, rispettivament, regoli għall-monitoraġġ u r-rapportar dwar il-prestazzjoni tal-programmi u tal-attivitajiet tal-Unjoni, regoli għall-istabbiliment ta' portal tal-finanzjament tal-Unjoni, u regoli għall-evalwazzjoni tal-programmi, kif ukoll dispożizzjonijiet orizzontali oħra applikabbli għall-programmi kollha tal-Unjoni, bħal dawk dwar l-informazzjoni, il-komunikazzjoni u l-viżibbiltà.
- (18) Jenħtieġ li l-forom u l-metodi tal-implimentazzjoni tal-finanzjament tal-Unjoni stabbiliti f'dan ir-Regolament jintgħażlu abbażi tal-kapaċità tagħhom li jilħqu l-oġettivi speċifiċi tal-azzjonijiet u li jagħtu r-riżultati, filwaqt li jitqiesu, b'mod partikolari, il-kostijiet tal-kontrolli, il-piż amministrattiv, u r-riskju mistenni ta' nonkonformità. Dak jenħtieġ li jkun jinkludi kunsiderazzjoni tal-użu ta' somom f'daqqa, ta' rati fissi u ta' kostijiet unitarji, kif ukoll ta' finanzjament mhux marbut mal-kostijiet kif imsemmi fl-Artikolu 125(1), il-punt (a), tar-Regolament (UE, Euratom) 2024/2509.
- (19) Jenħtieġ li l-koordinazzjoni tal-attivitajiet implimentati skont dan ir-Regolament tinkiseb b'ħidma u djalogu kontinwi mal-Istati Membri, mal-pajjiżi shab u mal-awtoritajiet rilevanti tagħhom, b'mod partikolari l-awtoritajiet regolatorji kompetenti fil-qasam tas-sikurezza, tas-salvagwardji u tad-dekummissjonar nukleari biex tkun evitata d-duplikazzjoni.
- (20) Biex tkun żgurata implimentazzjoni konsistenti tal-azzjoni esterna, tar-regoli u tal-proċeduri stabbiliti fir-Regolament (UE) 202X/XXXX [Ewropa Globali] jenħtieġ li, meta xieraq, japplikaw għall-implimentazzjoni tal-komponent estern tal-Istrument, u d-dispożizzjonijiet ta' implimentazzjoni skont dan ir-Regolament jenħtieġ li jkun jirreferu għad-dispożizzjonijiet previsti f'dak ir-Regolament.

⁴⁶ Id-Direttiva (UE) 2017/1371 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-5 ta' Lulju 2017 dwar il-ġlieda kontra l-frodi tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni permezz tal-liġi kriminali (ĠU L 198, 28.7.2017, p. 29, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj>).

- (21) Għall-komponent estern tal-Istrument, il-pjanijiet ta' azzjoni annwali jew pluriennali u l-miżuri msemmija f'dan ir-Regolament jenhtieg li jikkostitwixxu programmi ta' hidma skont it-tifsira tar-Regolament (UE, Euratom) 2024/2509. Jenhtieg li l-pjanijiet ta' azzjoni annwali jew pluriennali jkunu jikkonsistu minn sett ta' miżuri miġbura f'dokument wiehed.
- (22) Jenhtieg li l-Kummissjoni tadotta programmi indikattivi pluriennali li jkunu konsistenti u jikkomplementaw il-programmi indikattivi pluriennali imsemmija fil-Kapitolu 1 tar-Regolament (UE) 202X/XXXX [Ewropa Globali].
- (23) Jenhtieg li l-qafas ġenerali ta' politika għall-implimentazzjoni tal-komponent estern tal-Istrument jkun kostitwit mill-politiki kif stabbiliti fil-ftehimiet ta' assoċjazzjoni, fil-ftehimiet ta' shubija u ta' kooperazzjoni, fil-ftehimiet multilaterali, fil-ftehimiet ta' kooperazzjoni nukleari, fil-memoranda ta' qbil, u fi ftehimiet oħra li jstabbilixxu relazzjoni bejn il-Komunità u l-pajjiżi shab tagħha, kif ukoll fil-konklużjonijiet tal-Kunsill Ewropew u fil-konklużjonijiet tal-Kunsill, fid-dikjarazzjonijiet tas-summits, fil-konklużjonijiet tal-laqgħat ta' livell għoli mal-pajjiżi shab, fil-komunikazzjonijiet tal-Kummissjoni u fil-komunikazzjonijiet kongunti tal-Kummissjoni u r-Rappreżentant Għoli tal-Unjoni għall-Affarijiet Barranin u l-Politika tas-Sigurtà.
- (24) Il-komponent estern tal-Istrument jista' jiffinanzja azzjonijiet fi kwalunkwe pajjiż sieheb f'konformità mal-kriterji stabbiliti f'dan ir-Regolament. Jenhtieg li tingħata prijorità lill-persuni u l-entitajiet mill-pajjiżi aderenti, mill-pajjiżi kandidati, inkluż l-Ukrajna, mill-pajjiżi kandidati potenzjali u mill-pajjiżi tal-Politika Ewropea tal-Viċinat.
- (25) Il-Kooperazzjoni Internazzjonali se tkun ibbażata fuq il-Prinċipji Fundamentali tas-Sikurezza kif stipulati fl-istandards tas-sikurezza tal-IAEA.
- (26) Meta titqies il-htieġa kontinwa ta' titjib fis-sikurezza għall-użu paċifiku tal-enerġija nukleari fil-pajjiżi shab, l-Istrument jenhtieg li jsegwi l-oġettivi li jippromwovi l-oġġla livell ta' sikurezza nukleari, protezzjoni mir-radjażzjoni, immanigġjar sikur tal-fjuwil użat u tal-iskart radjuattiv, u l-applikazzjoni ta' salvagwardji nukleari effiċjenti u effettivi fil-pajjiżi shab. Dan jinkludi r-rimedjażzjoni tas-siti antiki kkontaminati radjoloġikament u t-tiżiħ tal-kapaċità regolatorja.
- (27) Meta jitqies li l-użi paċifiċi tal-enerġija nukleari qed ikomplu jiżviluppaw, l-Istrument jenhtieg li jkun adattat biex ikun jista' jwettaq attivitajiet f'oqsma emergenti relatati mas-sikurezza nukleari u mat-tnejn u r-rispons f'każ ta' emerġenza, pereżempju billi jikkontribwixxi għas-sikurezza ta' reatturi żgħar u modulari u għall-protezzjoni radjoloġika f'applikazzjonijiet mediċi radjoloġiċi godda.
- (28) Il-gwerra ta' aggressjoni tar-Russja kontra l-Ukrajna qed tagħmel ħsara lill-infrastruttura tal-Ukrajna, inkluż lill-faċilitajiet tal-enerġija nukleari tal-pajjiż, kif ħareġ mill-attakk bid-droni tal-14 ta' Frar 2025 fuq il-Konfinament Sikur Gdid ta' Chernobyl. Fir-rigward tal-appoġġ tal-Unjoni għall-htigijiet relatati mal-Ukrajna fil-qasam tas-sikurezza nukleari, l-appropjazzjonijiet mobilizzati mir-Riżerva għall-Ukrajna msemmija fl-Artikolu 6 tar-Regolament tal-Kunsill (UE, Euratom) 202X/XXXX [Regolament QFP] jistgħu jsiru disponibbli għall-appoġġ ipprovdut bil-komponent estern tal-Istrument fil-forma ta' appoġġ mhux ripagabbli, ta' strumenti finanzjarji u ta' proviżjonament tal-garanzija baġitarja. Jenhtieg li l-appoġġ ipprovdut lill-Ukrajna bil-komponent estern tal-Istrument ta' dan ir-Regolament fil-forma ta' self skont id-Deċiżjoni tal-Kunsill 77/270/Euratom jiġi pprovdut bl-ammont stabbilit fid-Deċiżjoni tal-Kunsill 77/270/Euratom u bil-limitu massimu msemmi fl-Artikolu 6(2),

it-tieni subparagrafu tar-Regolament dwar Ewropa Globali. Jekk dak is-self jingħata lill-Ukrajna bħala Stat sovrani, dan għandu jiġi kopert mill-garanzija pprovduta f'konformità mal-Artikolu 2(3), it-tieni subparagrafu tar-Regolament tal-Kunsill (UE, Euratom) 202X/XXXX [Regolament QFP]. Għaldaqstant, jixraq tiġi prevista deroga mill-Artikolu 214(1) tar-Regolament (UE, Euratom) 2024/2509 u ma tiġi stabbilita l-ebda rata ta' proviżjonament għal dak is-self lill-Ukrajna kif previst fl-Artikolu 24(3), l-aħħar paragrafu tar-Regolament dwar Ewropa Globali.

- (29) Biex jiżguraw il-konsistenza, il-garanzija baġitarja u l-istrumenti finanzjarji, inkluż meta jkunu kombinati ma' appoġġ mhux ripagabbli f'operazzjonijiet ta' taħlit, bil-komponent estern tal-Istrument jenħteġ li jiġu implimentati f'konformità mar-regoli applikabbli tar-Regolament (UE) 202X/XXXX [Ewropa Globali] permezz tal-ftehimiet konklużi għal dak it-tip ta' appoġġ mill-mekkaniżmi eżekuttivi ta' Ewropa Globali.
- (30) Għall-komponent estern, meta l-appoġġ tal-Unjoni bl-Istrument ikun irid jingħata fil-forma ta' garanzija baġitarja jew ta' strument finanzjarju, inkluż meta kkombinat ma' appoġġ mhux ripagabbli f'operazzjoni ta' taħlit, dak l-appoġġ jeħteġ jingħata esklużivament mill-mekkaniżmi eżekuttivi ta' Ewropa Globali f'konformità mar-regoli applikabbli tal-mekkaniżmi eżekuttivi ta' Ewropa Globali.
- (31) Il-kooperazzjoni mill-qrib ma' organizzazzjonijiet internazzjonali li jsegwu objettivi simili għal dawk tal-Istrument, kif imsemmi fil-Kapitolu 10, it-Titolu II tat-Trattat Euratom, b'mod partikolari mal-Aġenzija Internazzjonali tal-Energija Atomika (IAEA), titqies meħtieġa biex tirnexxi l-kooperazzjoni fil-qasam tas-sikurezza nukleari.
- (32) L-aktar użu effiċjenti tar-riżorsi disponibbli jista' jinkiseb b'koerenza u komplementarjetà bejn l-istrumenti ta' finanzjament esterni tal-Unjoni, kif ukoll bil-ħolqien ta' sinerġiji ma' politiki u programmi oħra tal-Unjoni. Biex jimmassimizza l-impatt ta' interventi kombinati halli jintlaħaq objettiv komuni, dan ir-Regolament jenħteġ li jippermetti l-kombinament tal-finanzjament ma' programmi oħra tal-Komunità u tal-Unjoni, diment li l-kontribuzzjonijiet ma jkunux ikopru l-istess kostijiet.
- (33) Il-programm finanzjarju preċedenti skont ir-Regolament (Euratom) 2021/100 wera l-valur miżjud Komunitarju addizzjonali permezz tal-ġbir u t-tixrid tal-għarfien. Abbazi tal-Artikolu 8 tat-Trattat Euratom, u skont l-Artikolu 7 tad-Direttiva tal-Kunsill 2011/70/Euratom⁴⁷, il-JRC hu responsabbli għall-ġestjoni tar-responsabbiltajiet nukleari storiċi tiegħu u għad-dekummissjonar tal-installazzjonijiet nukleari magħluqa f'konformità mal-leġiżlazzjoni nazzjonali rilevanti. Għaldaqstant, fl-1999 tnieda l-Programm tal-JRC għad-Dekummissjonar Nukleari u l-Immanigġjar tal-Iskart b'komunikazzjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill⁴⁸, u minn dakinhar 'l hawn il-Kummissjoni tat aġġornamenti regolari dwar il-progress ta' dak il-programm⁴⁹.

⁴⁷ Id-Direttiva tal-Kunsill 2011/70/Euratom tad-19 ta' Lulju 2011 li tistabbilixxi qafas Komunitarju għall-ġestjoni responsabbli u sikura ta' fjuwil użat u skart radjuattiv (ĠU L 199, 2.8.2011, p. 48, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/70/oj>).

⁴⁸ Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill tas-17 ta' Marzu 1999 dwar id-dekummissjonar tal-installazzjonijiet nukleari obsoliti u l-ġestjoni tal-iskart: Responsabbiltajiet storiċi li jirriżultaw mill-attivitajiet nukleari mwettqa mill-JRC skont it-Trattat Euratom (COM(1999) 114 finali).

⁴⁹ SEC(2004) 624, COM(2008) 903 u COM(2013) 734.

- (34) Il-Kummissjoni kkonkludiet li l-aħjar għażla biex jiġu ssodisfati r-rekwiżiti li joħorgu mill-Artikolu 5(1), il-punt (f) u mill-Artikolu 7 tad-Direttiva 2011/70/Euratom hija li tithaddem strategija li tikkombina l-attivitajiet tad-dekummissjonar u tal-immaniġġjar tal-iskart filwaqt li jibdev diskussjonijiet bejn il-JRC u l-Istati Membri ospitanti rigward trasferiment potenzjali tar-responsabbiltajiet tad-dekummissjonar u tal-immaniġġjar tal-fjuwil użat u tal-iskart radjuattiv f'każ ta' ftehimiet reċiproċi bejn il-Kummissjoni u l-Istati Membri ospitanti. Il-JRC jenħtieġ li jipprevedi u jżomm riżorsi adegwati biex jissodisfa l-obbligi tiegħu fir-rigward tad-dekummissjonar u tas-sikurezza tal-immaniġġjar tal-fjuwil użat u tal-iskart radjuattiv.
- (35) Biex ikunu żgurati kundizzjonijiet uniformi għall-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament, il-Kummissjoni jenħtieġ li tingħata setgħat ta' implimentazzjoni. Dawk is-setgħat jenħtieġ li jiġu eżerċitati f'konformità mar-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁵⁰.
- (36) Jenħtieġ li l-Kummissjoni tadotta minnufih atti ta' implimentazzjoni applikabbli biex tadotta jew temenda pjanijiet ta' azzjoni annwali jew pluriennali u miżuri bil-komponent estern tal-Istrument, f'każijiet debitament ġustifikati relatati mal-htieġa ta' rispons malajr mill-Komunità, meta dan ikun meħtieġ għal raġunijiet imperattivi ta' urgenza.
- (37) Jenħtieġ li, f'konformità mal-Artikolu 9 tad-Deċiżjoni tal-Kunsill 2010/427/UE, ir-Rappreżentant Għoli, fil-kapaċità tiegħu bħala Viċi President tal-Kummissjoni, jiżgura l-koordinazzjoni politika ġenerali tal-azzjoni esterna tal-Unjoni, u jiżgura l-unità, il-konsistenza u l-effettività tagħha, b'mod partikolari permezz tal-implimentazzjoni ta' dan l-Istrument.
- (38) Jenħtieġ li r-referenzi għall-istrumenti ta' assistenza esterna fid-Deċiżjoni tal-Kunsill 2010/427/UE⁵¹ jinqraw bħala referenzi għal dan ir-Regolament u għar-Regolamenti msemmijin hawnhekk. Jenħtieġ li l-Kummissjoni tiżgura li dan ir-Regolament jiġi implimentat bi qbil mar-rwol tas-Servizz Ewropew għall-Azzjoni Esterna kif previst f'dik id-Deċiżjoni.
- (39) Biex tkun żgurata l-kontinwità fl-għoti tal-appoġġ lill-oqsma ta' politika rilevanti u biex l-implimentazzjoni tkun tista' tibda mill-bidu tal-qafas finanzjarju pluriennali 2028-2034, jenħtieġ li dan ir-Regolament japplika mill-1 ta' Jannar 2028.
- (40) Fil-qafas tal-miżuri restrittivi tal-Unjoni, adottati abbażi tal-Artikolu 29 tat-TUE u tal-Artikolu 215(2) tat-TFUE, l-ebda fond jew riżorsa ekonomika ma jistgħu jitqieghdu għad-dispożizzjoni, direttament jew indirettament, għal persuni fiżiċi jew ġuridiċi, għal entitajiet jew korpi deżinjati, jew għall-benefiċċju tagħhom. Għalhekk jenħtieġ li tali persuni fiżiċi jew ġuridiċi, entitajiet jew korpi, kif ukoll persuni ġuridiċi, entitajiet jew korpi li huma proprjetà tagħhom jew ikkontrollati minnhom ma jiġux appoġġati.
- (41) Għalhekk jenħtieġ li jithassru r-Regolamenti (UE) 2021/100 u (UE) 2021/948,

⁵⁰ Ir-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Frar 2011 li jistabbilixxi r-regoli u l-prinċipji ġenerali dwar il-modalitajiet ta' kontroll mill-Istati Membri tal-eżerċizzju mill-Kummissjoni tas-setgħat ta' implimentazzjoni (ĠU L 55, 28.2.2011, p. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

⁵¹ Id-Deċiżjoni tal-Kunsill 2010/427/UE tas-26 ta' Lulju 2010 li tistabbilixxi l-organizzazzjoni u l-funzjonament tas-Servizz Ewropew għall-Azzjoni Esterna (ĠU L 201, 3.8.2010, p. 30, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2010/427/oj>).

KAPITOLU I

DISPOŻIZZJONIJIET ĠENERALI

Artikolu 1

Suġġett

Dan ir-Regolament jistabbilixxi l-Istrument għal Kooperazzjoni fil-qasam tas-Sikurezza Nukleari u d-Dekummissjonar (l-“Istrument”) u jistabbilixxi l-oġġettivi tal-Istrument, il-baġit indikattiv tiegħu għall-perjodu mill-1 ta’ Jannar 2028 sal-31 ta’ Diċembru 2034, il-forom tal-finanzjament tal-Unjoni u r-regoli għall-ġħoti ta’ tali finanzjament bl-Istrument. Jindirizza wkoll l-ispeċifikitajiet ta’ kull wieħed miż-żewġ komponenti tal-Istrument: il-komponent estern u l-komponent intern.

Artikolu 2

Oġġettivi tal-Istrument

1. L-oġġettiv ġenerali tal-komponent estern tal-Istrument hu li jikkontribwixxi għal livell għoli ta’ sikurezza nukleari, protezzjoni mir-radjazzjoni, immaniġġjar sikur tal-fjuwil użat u tal-iskart radjuattiv, id-dekummissjonar u fl-applikazzjoni ta’ salvagwardji effiċjenti u effettivi tal-materjali nukleari fil-pajjiżi shab, f’komplementarjetà mar-Regolament (UE) 202X/XXXX [Ewropa Globali], u li jibni fuq l-attivitajiet fil-Komunità inkluż il-qafas regolatorju rilevanti tal-Euratom.
2. L-oġġettiv ġenerali tal-komponent intern tal-Istrument hu li jappoġġa d-dekummissjonar tal-installazzjonijiet nukleari tal-Kummissjoni fis-siti taċ-Ċentru Kongunt tar-Riċerka (JRC), f’konformità mal-htigijiet identifikati fil-pjanijiet tad-dekummissjonar rispettivi u li jimmaniġġja b’mod sikur il-fjuwil użat, il-materjal nukleari u l-iskart radjuattiv assoċjat. Barra minn hekk, l-Istrument għandu jappoġġa l-ġħarfien, li jirriżulta mill-proċess tad-dekummissjonar nukleari u tal-immaniġġjar tal-iskart radjuattiv li se jiġi kondiviż mal-partijiet ikkonċernati tal-Komunità.
3. Il-komponent estern tal-Istrument għandu l-oġġettivi speċifiċi li ġejjin:
 - (a) li jippromwovi kultura effettiva ta’ sikurezza nukleari u protezzjoni mir-radjazzjoni, u l-implimentazzjoni tal-aqwa standards tas-sikurezza nukleari u tal-protezzjoni mir-radjazzjoni, inkluż għas-sigurtà tal-provvisti, għal thejjija u rispons f’każ ta’ emerġenza, għall-iżvilupp tal-kapaċità, u għat-trasparenza fil-proċessi tat-tehid tad-deċiżjonijiet tal-awtoritajiet fil-pajjiżi shab;
 - (b) li jappoġġa l-immaniġġjar responsabbli u sikur tal-fjuwil użat u tal-iskart radjuattiv u d-dekummissjonar u r-rimedjazzjoni ta’ dawk li qabel kienu siti u installazzjonijiet nukleari fil-pajjiżi shab;
 - (c) li jsaħħaħ is-salvagwardji effiċjenti u effettivi tal-materjal nukleari fil-pajjiżi shab.
4. Il-komponent intern tal-Istrument għandu l-oġġettivi speċifiċi li ġejjin:
 - (a) li jappoġġa l-pjan tad-dekummissjonar u jwettaq l-attivitajiet f’konformità mal-liġi nazzjonali tal-Istat Membru ospitanti għaž-żarmar u d-dekontaminazzjoni tal-installazzjonijiet nukleari tal-Kummissjoni fis-siti tal-JRC, it-tweqqif tal-

ġestjoni sikura tal-iskart radjuattiv assoċjat u, meta xieraq, it-tnejn tat-trasferiment fakultattiv tar-responsabbiltajiet nukleari relatati mill-JRC għall-Istat Membru ospitanti;

- (b) li l-JRC ikompli jiżviluppa r-rabtiet u l-iskambji fost il-partijiet ikkonċernati tal-Unjoni dwar id-dekummissjonar nukleari, biex jiżgura t-tixrid tal-għarfien u l-kondiviżjoni tal-esperjenza fl-oqsma rilevanti kollha bħar-regolamentazzjoni u t-taħriġ u jiżviluppa sinerġiji potenzjali tal-Unjoni.

It-trasferiment imsemmi fl-ewwel subparagrafu, il-punt (a), għandu jkun volontarju għal kull Stat Membru ospitanti u soġġett għal ftehim bilaterali konkluż bejn il-Kummissjoni u l-Istat Membru ospitanti. Dak il-ftehim bilaterali għandu jistipula li l-kostijiet kollha tad-dekummissjonar tal-installazzjonijiet nukleari tal-Kummissjoni fis-siti tal-JRC u tal-ħżin tal-iskart radjuattiv assoċjat trid tħallashom il-Komunità u jkunu konformi għalkollox mad-Direttiva tal-Kunsill 2011/70/Euratom. In-negozjati bejn il-Kummissjoni u l-Istat Membru ospitanti għandhom jiġu konklużi fi żmien sentejn mid-data tad-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament.

Artikolu 3

Baġit

1. Il-pakkett finanzjarju għall-implimentazzjoni tal-Istrument għall-perjodu mill-1 ta' Jannar 2028 sal-31 ta' Diċembru 2034 ma għandux ikun aktar minn EUR 966 000 000 bi prezzijiet attwali.
2. Barra minn hekk, ir-riżorsi finanzjarji għall-Ukrajna, immobilizzati permezz tal-Artikolu 6(2) tar-Regolament (UE) 202X/XXXX [Ewropa Globali] mir-Riżerva għall-Ukrajna f'konformità mal-Artikolu 6 tar-Regolament (UE, Euratom) 202X/XXXX [Regolament QFP] jistgħu jintużaw, meta xieraq, biex jipprovdu għall-appoġġ tal-Unjoni lill-Ukrajna skont dan ir-Regolament.
3. Fil-baġit tal-Unjoni ta' wara l-2034 jistgħu jiddaħħlu approprjazzjonijiet biex ikopru l-ispejjeż meħtieġa u jippermettu l-ġestjoni ta' azzjonijiet li ma jkunux tlestew sa tmiem l-Istrument.
4. Il-pakkett finanzjarju msemmi fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu, ir-riżorsi finanzjarji msemmi fil-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu u l-ammonti ta' riżorsi addizzjonali msemmi fl-Artikolu 3 jistgħu jintużaw ukoll għal assistenza teknika u amministrattiva għall-implimentazzjoni tal-Istrument, inkluż għal attivitajiet ta' tnejn, ta' monitoraġġ, ta' kontroll, ta' awditjar u ta' evalwazzjoni, sistemi u pjattaformi korporattivi tat-teknoloġija tal-informazzjoni, attivitajiet ta' informazzjoni, ta' viżibbiltà u ta' komunikazzjoni, inkluż komunikazzjoni korporattiva dwar il-prijoritajiet politiċi tal-Unjoni u kull assistenza teknika u amministrattiva oħra jew spiza relatata mal-persunal li ggarra il-Kummissjoni għall-ġestjoni tal-Istrument.
5. Għall-komponent estern tal-Istrument, ir-regoli u l-proċeduri li jikkonċernaw ir-riporti, il-pagamenti parzjali annwali, ir-ripagamenti, id-dhul u l-irkupri minn strumenti finanzjarji ffinanzjati minn dan l-Istrument jew mill-predeċessuri tiegħu, u l-aċċessi mill-garanziji baġitarji u l-provizjonament mis-self minn dan l-Istrument jew mill-predeċessuri tiegħu, stabbiliti fl-Artikolu 22 tar-Regolament (UE) 202X/XXXX [Ewropa Globali] għandhom ikunu japplikaw għall-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament.

Artikolu 4

Riżorsi addizzjonali

L-Istati Membri, l-istituzzjonijiet, il-korpi u l-aġenziji tal-Unjoni, il-pajjiżi shab, l-organizzazzjonijiet internazzjonali, l-istituzzjonijiet finanzjarji internazzjonali, jew partijiet terzi oħra, jistgħu jagħmlu kontribuzzjonijiet finanzjarji jew mhux finanzjarji addizzjonali għall-Istrument. Il-kontribuzzjonijiet finanzjarji addizzjonali għandhom jikkostitwixxu dħul assenjat estern skont it-tifsira tal-Artikolu 21(2), il-punti (a), (d), jew (e) jew tal-Artikolu 21(5) tar-Regolament (UE, Euratom) 2024/2509.

Artikolu 5

Finanzjament alternattiv, ikkombinat u kumulattiv

1. L-Istrument għandu jiġi implimentat f'sinerġija ma' programmi oħra tal-Komunità u tal-Unjoni. Anki azzjoni li tkun irċeviet kontribuzzjoni Komunitarja u kontribuzzjoni tal-Unjoni minn programm ieħor tista' tirċievi kontribuzzjoni. Ir-regoli tal-programm rilevanti tal-Unjoni għandhom japplikaw għall-kontribuzzjoni korrispondenti, jew inkella jista' jiġi applikat sett uniku ta' regoli għall-kontribuzzjonijiet kollha u jista' jiġi konkluz impenn legali wieħed. Jekk il-kontribuzzjoni tal-Unjoni tkun ibbażata fuq il-kostijiet eliġibbli, l-appoġġ kumulattiv mill-baġit tal-Unjoni ma għandux jaqbez it-total tal-kostijiet eliġibbli tal-azzjoni u jista' jiġi kkalkulat fuq bażi *pro rata* f'konformità mal-kundizzjonijiet tal-appoġġ.
2. Il-proċeduri tal-aġġudikazzjoni skont l-Istrument jistgħu jsiru b'mod kongunt b'ġestjoni diretta jew indiretta mal-Istati Membri, mal-istituzzjonijiet, mal-korpi u mal-aġenziji tal-Unjoni, ma' pajjiżi shab, ma' organizzazzjonijiet internazzjonali, ma' istituzzjonijiet finanzjarji internazzjonali, jew ma' partijiet terzi oħra ("shab għall-proċedura tal-aġġudikazzjoni kongunta"), diment li tkun żgurata l-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni. Tali proċeduri għandhom ikunu soġġetti għal sett uniku ta' regoli u jwasslu għall-konkluzjoni ta' impenn legali uniku. Għal dak il-ghan, is-shab fil-proċedura tal-aġġudikazzjoni kongunta jistgħu jagħmlu riżorsi disponibbli għall-Istrument f'konformità mal-Artikolu [4] ta' dan ir-Regolament, jew is-shab jistgħu jiġu fdati bl-implimentazzjoni tal-proċedura tal-aġġudikazzjoni, meta applikabbli, f'konformità mal-Artikolu 62(1), il-punt (c), tar-Regolament (UE, Euratom) 2024/2509. F'każ ta' proċeduri tal-aġġudikazzjoni kongunti, ir-rappreżentanti tas-shab tal-proċedura tal-aġġudikazzjoni kongunta jistgħu jkunu wkoll membri tal-kumitat tal-evalwazzjoni msemmi fl-Artikolu 153(3) tar-Regolament (UE, Euratom) 2024/2509.

Artikolu 6

Implimentazzjoni u forum ta' finanzjament tal-Unjoni

1. L-Istrument għandu jiġi implimentat f'konformità mar-Regolament (UE, Euratom) 2024/2509, b'ġestjoni diretta jew indiretta mal-entitajiet imsemmija fl-Artikolu 62(1), il-punt (c) ta' dak ir-Regolament.
2. Il-finanzjament tal-Unjoni jista' jingħata bi kwalunkwe forma f'konformità mar-Regolament (UE, Euratom) 2024/2509, b'mod partikolari għotjiet, premjijiet, akkwist, donazzjonijiet mhux finanzjarji, garanziji baġitarji, strumenti finanzjarji u operazzjonijiet ta' tahlit.

KAPITOLU II

IMPLIMENTAZZJONI TAL-KOMPONENTI DIFFERENTI TAL-ISTRUMENT TAQSIMA 1: DISPOŻIZZJONIJIET SPECIFIČI GHALL-IMPLIMENTAZZJONI TAL- KOMPONENT ESTERN TAL-ISTRUMENT

Artikolu 7

Qafas ta' politika

Il-politiki, kif stabbiliti fil-ftehimiet ta' assoċjazzjoni, fil-ftehimiet ta' sħubija u ta' kooperazzjoni, inkluż il-ftehimiet ta' kooperazzjoni nukleari, il-ftehimiet multilaterali, l-istrumenti legalment mhux vinkolanti, bhall-memoranda ta' qbil, id-dikjarazzjonijiet u ftehimiet oħra li jistabbilixxu relazzjoni bejn l-Unjoni u/jew il-Komunità u l-pajjiżi sħab tagħha, kif ukoll il-konklużjonijiet tal-Kunsill Ewropew u l-konklużjonijiet tal-Kunsill, id-dikjarazzjonijiet tas-summits, il-konklużjonijiet tal-laqgħat ta' livell għoli mal-pajjiżi sħab, l-istrategiji u l-komunikazzjonijiet tal-Kummissjoni u l-komunikazzjonijiet kongunti tal-Kummissjoni u r-Rappreżentant Għoli tal-Unjoni għall-Affarijiet Barranin u l-Politika tas-Sigurtà, għandhom jikkostitwixxu l-qafas ġenerali ta' politika għall-implimentazzjoni tal-Istrument.

Artikolu 8

Implimentazzjoni u eliġibbiltà fl-allinjament ma' Ewropa Globali

1. Sakemm ma jkunx speċifikat mod ieħor f'dan ir-Regolament, il-finanzjament tal-Unjoni għall-komponent estern tal-Istrument għandu jiġi implimentat f'konformità ma' dan ir-Regolament, ir-Regolament (UE, Euratom) 2024/2509, u kif xieraq mal-Kapitolu II u l-Kapitolu III tat-Titolu II tar-Regolament (UE) 202X/XXXX [Ewropa Globali] hliet l-Artikoli 19, 20(2) u (3) u 26 ta' dak ir-Regolament. Ir-regoli tal-eliġibbiltà stabbiliti fl-Artikolu 20(1) u (4) sa (12) tar-Regolament (UE) 202X/XXXX [Ewropa Globali] għandhom japplikaw għall-azzjonijiet kollha ffinanzjati bil-komponent estern.
2. Meta l-appoġġ tal-Unjoni jingħata fil-forma ta' garanzija baġitarja jew ta' strument finanzjarju, inkluż meta kkombinat ma' appoġġ mhux ripagabbli f'operazzjoni ta' taħlit, dan għandu jingħata esklużivament mill-mekkaniżmu eżekuttiv ta' Ewropa Globali u jiġi implimentat f'konformità mar-regoli applikabbli tal-mekkaniżmu eżekuttiv ta' Ewropa Globali bi ftehimiet konklużi għal dak it-tip ta' appoġġ mill-mekkaniżmi eżekuttivi ta' Ewropa Globali.
3. L-appoġġ tal-Unjoni fil-forma ta' garanzija baġitarja għandu jingħata fi hdan l-ammont massimu tal-garanzija baġitarja stabbilit mir-Regolament ta' Ewropa Globali.
4. Meta l-Istrument juża l-mekkaniżmu eżekuttiv ta' Ewropa Globali, dan għandu jipprovdi l-proviżjonament għall-garanzija baġitarja u l-finanzjament għall-istrumenti finanzjarji, inkluż meta jiġi kkombinat ma' appoġġ mhux ripagabbli fil-forma ta' operazzjoni ta' taħlit.

Artikolu 9

Self mill-Euratom

1. L-appoġġ tal-Unjoni lill-Ukrajna fil-forma ta' self skont id-Deċiżjoni tal-Kunsill 77/270/Euratom għandu jingħata fl-ammont massimu msemmi fl-Artikolu 6(2), it-tieni subparagrafu tar-Regolament (UE) 202X/XXXX [Ewropa Globali]. Id-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 24(3), l-aħħar paragrafu tar-Regolament (UE) 202X/XXXX [Ewropa Globali] għandhom japplikaw għas-self lill-Ukrajna skont id-Deċiżjoni tal-Kunsill 77/270/Euratom.
2. Ir-rata ta' proviżjonament għall-appoġġ tal-Unjoni fil-forma ta' self lill-Armenja skont id-Deċiżjoni tal-Kunsill 77/270/Euratom għandha tkun ir-rata ta' proviżjonament stabbilita fl-Artikolu 24 tar-Regolament (UE) 202X/XXXX [Ewropa Globali].

Artikolu 10

Programmi indikattivi pluriennali

1. L-implimentazzjoni tal-komponent estern tal-Istrument għandha ssir skont programmi indikattivi pluriennali adottati permezz ta' atti ta' implimentazzjoni f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 17(3). Dawn il-programmi indikattivi pluriennali għandhom:
 - (a) jimmiraw li jipprovdu qafas koerenti għal kooperazzjoni bejn il-Komunità u l-pajjiżi shab jew ir-regjuni kkonċernati, b'mod konsistenti mal-għan u l-ambitu generali, mal-oġettivi, il-prinċipji u l-politika tal-Komunità, u abbażi tal-qafas politiku msemmi fl-Artikolu 7 ta' dan ir-Regolament;
 - (b) jikkostitwixxu bażi generali għall-kooperazzjoni fil-qasam tas-sikurezza nukleari skont l-Istrument u jistabbilixxu l-għanijiet tal-Komunità għall-kooperazzjoni, filwaqt li jqisu l-htigijiet tal-pajjiżi kkonċernati, il-prijoritajiet tal-Komunità, is-sitwazzjoni internazzjonali u l-attivitajiet tal-pajjiżi shab ikkonċernati;
 - (c) jindikaw il-valur miżjud tal-kooperazzjoni msemmi fil-punt (b) u kif jiġi evitat it-trikkib ma' programmi u inizjattivi oħra, b'mod partikolari dawk ta' organizzazzjonijiet internazzjonali li għandhom oġettivi simili u dawk ta' donaturi ewlenin oħrajn;
 - (d) jistabbilixxu l-prijoritajiet ġeografici u ta' politika magħżula għall-finanzjament tal-Unjoni, l-oġettivi speċifiċi, u, meta xieraq, l-allokazzjonijiet finanzjarji indikattivi u l-metodi tal-implimentazzjoni.
 - (e) ikunu bbażati fuq djalogu mal-pajjiżi jew mar-regjuni shab li jinvolvi partijiet ikkonċernati rilevanti, speċjalment awtoritajiet governattivi u regolatorji u organizzazzjonijiet deżinjati minnhom, u meta xieraq ikunu bbażati fuq konsultazzjonijiet mal-Grupp tar-Regolaturi Ewropew dwar is-Sikurezza Nukleari ("ENSREG") stabbilit bid-Deċiżjoni tal-Kummissjoni 2007/530/Euratom⁵².
2. Il-programmi indikattivi pluriennali jistgħu jiġu rieżaminati fuq bażi *ad hoc* skont il-htieġa, għall-implimentazzjoni effettiva tagħhom, b'mod partikolari meta jkun hemm bidliet sostantivi fil-qafas ta' politika msemmi fl-Artikolu 6, jew waqt kriżi jew wara

⁵² Id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni 2007/530/Euratom tas-17 ta' Lulju 2007 dwar it-twaqqif ta' Grupp ta' Livell Għoli Ewropew dwar is-Sigurezza Nukleari u l-Gestjoni tal-Iskart Nukleari (ĠU L 195, 27.7.2007, p. 44, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2007/530/oj>).

kriżi. Il-proċedura ta' eżami msemija fl-Artikolu 17(3) għandha tapplika wkoll għar-rieżamijiet, li jkollhom l-effett li jemendaw b'mod sinifikanti l-kontenut tal-programm indikattiv pluriennali.

Artikolu 11

Adozzjoni tal-pjanijiet ta' azzjoni u tal-miżuri

1. Il-pjanijiet ta' azzjoni annwali jew pluriennali u l-miżuri tal-komponent estern tal-Istrument għandhom jikkostitwixxu programmi ta' hidma skont it-tifsira tar-Regolament (UE, Euratom) 2024/2509.
2. Il-Kummissjoni għandha tadotta, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, il-pjanijiet ta' azzjoni u l-miżuri msemija fil-paragrafu 1. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemija fl-Artikolu 17(3).
3. Il-proċedura msemija fil-paragrafu 2 ma għandhiex tkun meħtieġa għal:
 - (a) miżuri speċjali u miżuri ta' appoġġ li għalihom il-finanzjament tal-Unjoni ma jaqbiżx l-EUR 10 miljun;
 - (b) emendi tekniċi, sakemm dawn ma jkunux jaffettwaw sostanzjalment l-oġettivi tal-pjan ta' azzjoni jew tal-miżura kkonċernata, bħal:
 - (i) bidla fil-metodu tal-implimentazzjoni;
 - (ii) riassenjar ta' fondi bejn l-azzjonijiet li hemm fil-pjan ta' azzjoni;
 - (iii) żieda fil-baġit tal-pjanijiet ta' azzjoni u tal-miżuri b'mhux aktar minn 20% ta' dak il-baġit.

Ladarba jiġu adottati f'konformità ma' dan il-paragrafu, il-miżuri speċjali u l-miżuri ta' appoġġ kif ukoll l-emendi tekniċi għandhom jiġu kkomunikati lill-Istati Membri permezz tal-kumitat msemmi fl-Artikolu 17(1), fi żmien xahar mill-adozzjoni tagħhom. Għandhom jiġu kkomunikati wkoll lill-Parlament Ewropew.

4. Għal raġunijiet imperattivi debitament ġustifikati ta' urġenza, b'rabta mal-ħtieġa ta' rispons malajr mill-Komunità, il-Kummissjoni għandha tadotta jew temenda l-pjanijiet ta' azzjoni jew il-miżuri msemija fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu permezz ta' atti ta' implimentazzjoni applikabbli minnufih f'konformità mal-proċedura msemija fl-Artikolu 17(4).

Artikolu 12

Kriterji għall-kooperazzjoni internazzjonali

1. Il-komponent estern tal-Istrument jista' jiffinanzja azzjonijiet fil-pajjiżi shab f'konformità mal-kriterji stabbiliti f'dan l-Artikolu.
2. Il-bażi għall-kooperazzjoni għandha tkun qbil komuni jew ftehim reċiproku bejn il-pajjiżi sieħeb u l-Komunità.
3. Il-pajjiżi shab li jkunu jridu jikkooperaw mal-Komunità dwar is-salvagwardji nukleari għandhom ikunu partijiet għat-Trattat dwar in-Nonproliferazzjoni tal-Armi Nukleari u għandhom ikunu kkonkludew Ftehim Komprensiv ta' Salvagwardji mal-IAEA jew għandu jkollhom fis-seħħ il-Protokoll Addizzjonali mal-IAEA.

4. Il-pajjiżi shab li qed jippruvaw jikkooperaw mal-Komunità dwar is-sikurezza nukleari, għandhom ikunu partijiet attivi għall-Konvenzjoni dwar is-Sikurezza Nukleari u l-Konvenzjoni Kongunta dwar is-Sigurtà tal-Maniġġar ta' Karburant Użat u dwar is-Sigurtà tal-Maniġġar ta' Skart Radjuattiv jew għal konvenzjonijiet rilevanti oħra, jew ikunu hađu passi li juru impenn sod li jaderixxu ma' konvenzjonijiet bħal dawn.
5. Il-pajjiżi shab li qed jippruvaw jikkooperaw mal-Komunità dwar it-tnejn u r-rispons f'każ ta' emerġenza, il-protezzjoni mir-radjazzjoni jew l-immaniġġjar tal-iskart radjuattiv, iżda li ma jissodisfawx il-kriterji (3) jew (4), jenhtieg li ma jkollhom l-ebda installazzjoni nukleari fit-territorju tagħhom.
6. Il-kooperazzjoni mal-pajjiżi shab li ma jissodisfawx il-kriterji fl-Artikoli 12(3) sa (5) għandha tkun ta' natura eċċezzjonali, wara talba diretta mill-pajjiżi shab ikkonċernati, u limitata għall-appoġġ mitlub minnhom f'każ ta' aċċident nukleari jew f'każ ta' emerġenza radjoloġika kif imsemmi fil-Konvenzjoni dwar in-Notifika Rapida ta' Inċident Nukleari u l-Konvenzjoni dwar l-Assistenza fil-Każ ta' Inċident Nukleari jew Emerġenza Radjoloġika.
7. Il-kooperazzjoni ma' kandidati jew ma' kandidati potenzjali, li ma jkunux f'pożizzjoni li jissodisfaw il-kriterji fl-Artikoli 12(3) sa (6) minhabba l-istatus ta' pajjiżhom, hija eċċezzjoni.
8. Biex tkun żgurata u monitorjata l-konformità mal-oġettivi relatati mal-kooperazzjoni tal-Istrument, il-pajjiż sieheb ikkonċernat għandu jaċċetta l-evalwazzjoni tal-azzjonijiet meħuda. Dik l-evalwazzjoni għandha tippermetti l-monitoraġġ u l-verifika tal-konformità mal-oġettivi u għandha tkun kundizzjoni għall-kontinwazzjoni tal-pagament tal-kontribuzzjoni tal-Komunità.

Artikolu 13

Is-Servizz Ewropew għall-Azzjoni Esterna (SEAE)

Il-komponent estern tal-Istrument għandu jiġi implimentat filwaqt li jitqies ir-rwol tas-SEAE kif previst fid-Deċiżjoni tal-Kunsill 2010/427/UE, b'mod partikolari l-Artikoli 3 u 9 tiegħu.

TAQSIMA 2: DISPOŻIZZJONIJIET SPECIFIĊI GĦALL-IMPLIMENTAZZJONI TAL-KOMPONENT INTERN TAL-ISTRUMENT

Artikolu 14

Programmi ta' hidma

1. L-implimentazzjoni tal-komponent intern tal-Istrument għandha ssir mill-programmi ta' hidma msemmija fl-Artikolu 110 tar-Regolament (UE, Euratom) 2024/2509. Il-programm ta' hidma għall-komponent intern tal-Istrument għandu:
 - (a) jimmira li jipprovdi ħarsa ġenerali tal-attivitajiet ippjanati tul il-perjodu kopert mill-programm ta' hidma pluriennali;
 - (b) jikkostitwixxi bażi ġenerali għall-implimentazzjoni tal-attivitajiet koperti minn dan ir-Regolament u jkun ibbażat fuq l-aqwa standards tas-sikurezza nukleari u fuq l-aqwa prattiki fl-indirizzar tar-responsabbiltajiet nukleari tal-Komunità.

Artikolu 15

Implimentazzjoni u forom ta' finanzjament tal-Unjoni u kriterji tal-eligibbiltà għall-implimentazzjoni tal-komponent intern tal-Istrument

Sakemm ma jkunx speċifikat mod ieħor f'dan ir-Regolament, il-finanzjament tal-Unjoni għall-komponent intern tal-Istrument għandu jiġi implimentat f'konformità ma' dan ir-Regolament, ir-Regolament (UE, Euratom) 2024/2509.

L-attivitajiet li ġejjin biss għandhom ikunu eligibbli għall-finanzjament tal-Unjoni skont il-komponent intern tal-Istrument:

- (a) il-konservazzjoni u t-tħaddim sikur tal-faċilitajiet nukleari magħluqin;
- (b) iż-żarmar ta' installazzjonijiet nukleari obsoliti jew dawk li ma għadhomx jintużaw, jew it-tnejn;
- (c) l-immaniġġar sikur tal-iskart radjuattiv u tal-fjuwil użat, inkluż il-ġbir, il-karatterizzazzjoni, it-trattament, it-trasport u l-ħżin;
- (d) it-tnaqqis tal-inventarju tal-materjal nukleari fis-siti tal-JRC;
- (e) l-iżvilupp u l-konstruzzjoni ta' faċilitajiet għall-immaniġġar tal-iskart radjuattiv;
- (f) il-produzzjoni u l-aġġornament tal-pjanijiet tad-dekummissjonar, ta' studji tekniċi u tal-fajls tal-liċenzjar;
- (g) appoġġ estern għat-tfassil, l-evalwazzjoni, u l-ġestjoni tal-proġetti;
- (h) appoġġ operazzjonali, inkluż il-protezzjoni mir-radjazzjoni, il-manutenzjoni tat-tagħmir u tal-faċilitajiet;
- (i) negozjar mal-Istati Membri ospitanti għat-trasferiment tar-responsabbiltajiet nukleari tal-Kummissjoni;
- (j) komunikazzjoni u kooperazzjoni mal-partijiet ikkonċernati esterni;
- (k) il-ġbir, il-produzzjoni, il-valutazzjoni u t-tixrid tal-għarfien dwar id-dekummissjonar nukleari, inkluż attivitajiet ta' taħriġ;
- (l) kwalunkwe attività oħra li tappoġġa t-twettiq tad-dekummissjonar tal-installazzjonijiet nukleari tal-Kummissjoni fis-siti tal-JRC u l-kisba tal-għarfien dwar id-dekummissjonar nukleari u l-immaniġġar tal-iskart kif imsemmi fl-Artikolu 2.

Artikolu 16

Dispożizzjoni għall-kondiviżjoni tal-għarfien

1. L-għarfien maħluq tul il-proċess tal-implimentazzjoni tal-Programm tal-JRC għad-Dekummissjonar Nukleari u l-Immaniġġar tal-Iskart għandu jixterred fil-livell Komunitarju.
2. L-attivitajiet għat-twettiq tal-attività msemmija fil-paragrafu 1 għandhom jiġu ffinanzjati mill-Istrument. Il-JRC għandu jikkoordina l-istrutturar u t-tixrid tal-għarfien lill-Istati Membri.
3. Il-proċess tat-tixrid tal-għarfien għandu jiġi inkluż u definit fil-programm ta' ħidma msemmi fl-Artikolu 16.

KAPITOLU III

SETGHAT TA' IMPLIMENTAZZJONI, DISPOŻIZZJONIJIET TRANŻIZZJONALI U FINALI

Artikolu 17

Proċedura ta' Kumitat

1. Il-Kummissjoni għandha tkun assistita minn kumitat għall-komponent estern tal-Istrument. Dak il-kumitat għandu jkun kumitat skont it-tifsira tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.
2. Il-kumitat għandu jiltaqa' f'konfigurazzjonijiet differenti skont is-suġġett.
3. Meta ssir referenza għal dan il-paragrafu, għandu japplika l-Artikolu 5 tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.
4. Meta ssir referenza għal dan il-paragrafu, għandu japplika l-Artikolu 8 tar-Regolament (UE) Nru 182/2011, flimkien mal-Artikolu 5 tiegħu.
5. Meta l-opinjoni tal-kumitat tkun trid tinkiseb bi proċedura bil-miktub, dik il-proċedura għandha tintemm mingħajr riżultat meta, fil-limitu taż-żmien għall-għoti tal-opinjoni, il-president tal-kumitat jiddeċiedi hekk jew maġġoranza sempliċi tal-membri tal-kumitat titlob li jsir hekk.
6. F'konformità mal-ftehimiet internazzjonali konklużi mill-Unjoni, ir-rappreżentanti ta' pajjiżi sħab jew ta' organizzazzjonijiet internazzjonali jistgħu jiġu mistiedna bħala osservaturi fil-laqgħat tal-kumitat skont il-kundizzjonijiet stabbiliti fir-regoli ta' proċedura tiegħu, filwaqt li jitqiesu s-sigurtà u l-ordni pubbliku tal-Unjoni jew tal-Istati Membri tagħha. Ir-rappreżentanti ta' pajjiżi sħab jew ta' organizzazzjonijiet internazzjonali ma għandhomx ikunu preżenti waqt deliberazzjonijiet fuq kwistjonijiet relatati mal-kriterji tal-eligibbiltà skont l-Artikolu 8 ta' dan ir-Regolament.

Artikolu 18

Thassir

Ir-Regolamenti (Euratom) 2021/100 u (Euratom) 2021/948 jithassru b'effett mill-1 ta' Jannar 2028.

Artikolu 19

Dispożizzjonijiet tranżizzjonali

1. Dan ir-Regolament ma għandux jaffettwa l-kontinwazzjoni jew il-modifika tal-azzjonijiet ikkonċernati, sal-għeluq tagħhom, skont ir-Regolamenti (Euratom) 2021/100 u (Euratom) 2021/948, li għandhom jibqgħu japplikaw għal daww il-azzjonijiet sal-għeluq tagħhom.
2. Il-pakkett finanzjarju għall-Istrument jista' jkopri wkoll l-ispejjeż tal-assistenza teknika u amministrattiva meħtieġa biex tkun żgurata t-tranżizzjoni bejn l-Istrument u l-miżuri adottati skont ir-Regolamenti (Euratom) 2021/100 u (Euratom) 2021/948.

Artikolu 20

Dhul fis-seħħ u applikazzjoni

Dan ir-Regolament għandu jidhol fis-seħħ fl-ghoxrin jum wara dak tal-pubblikazzjoni tiegħu f'*Il-Gurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*.

Għandu japplika mill-1 ta' Jannar 2028.

Dan ir-Regolament għandu jorbot fl-intier tiegħu u japplika direttament fl-Istati Membri kollha.

Magħmul fi Brussell,

Għall-Kunsill

Il-President

DIKJARAZZJONI FINANZJARJA U DIGITALI LEĠIŻLATTIVA

1.	QAFAS TAL-PROPOSTA/TAL-INIZJATTIVA	3
1.1.	Titlu tal-proposta/tal-inizjattiva	3
1.2.	Qasam/Oqsma ta' politika kkonċernat(i)	3
1.3.	Objettiv(i).....	3
1.3.1.	Objettiv(i) ġenerali	3
1.3.2.	Objettiv(i) speċifiku/speċifiċi.....	3
1.3.3.	Riżultat(i) u impatt mistennija	3
1.3.4.	Indikaturi tal-prestazzjoni	3
1.4.	Il-proposta/L-inizjattiva hija relatata ma':	4
1.5.	Raġunijiet għall-proposta/għall-inizjattiva.....	4
1.5.1.	Rekwiżit(i) li jridu jiġu ssodisfati fl-immedjat u fit-tul, inkluż kronoloġija dettaljata għat-tnedija tal-implimentazzjoni tal-inizjattiva	4
1.5.2.	Valur miżjud tal-involvement tal-UE (dan jista' jirriżulta minn fatturi differenti, pereż. gwadanji mill-koordinazzjoni, ċertezza legali, aktar effettività jew komplementarjetajiet). Għall-finijiet ta' din it-taqsimha "valur miżjud tal-involvement tal-UE" hu l-valur li jirriżulta mill-azzjoni tal-UE, li huwa addizzjonali għall-valur li kieku kienu joħolqu l-Istati Membri waħedhom.	4
1.5.3.	Tagħlimiet meħuda minn esperjenzi simili fl-imghoddi.....	4
1.5.4.	Kompatibbiltà mal-Qafas Finanzjarju Pluriennali u sinerġiji possibbli ma' strumenti xierqa oħra.....	5
1.5.5.	Valutazzjoni tal-alternattivi differenti disponibbli tal-finanzjament, inkluż l-ambitu għal riallokazzjoni	5
1.6.	Durata tal-proposta/tal-inizjattiva u tal-impatt finanzjarju tagħha.....	6
1.7.	Metodu/i tal-implimentazzjoni tal-baġit ippjanati	6
2.	MIŻURI TA' ĠESTJONI	8
2.1.	Regoli ta' monitoraġġ u ta' rapportar.....	8
2.2.	Sistema/i ta' ġestjoni u ta' kontroll	8
2.2.1.	Ġustifikazzjoni tal-metodu/i tal-implimentazzjoni tal-baġit, tal-mekkaniżmu/i għall-implimentazzjoni tal-finanzjament, tal-modalitajiet ta' pagament u tal-istrategija ta' kontroll proposta	8
2.2.2.	Informazzjoni dwar ir-riskji identifikati u s-sistema/i ta' kontroll intern stabbilita/i għall-mitigazzjoni tagħhom	8
2.2.3.	Stima u ġustifikazzjoni tal-kosteffettività tal-kontrolli (proporzjon bejn il-kostijiet tal-kontroll u l-valur tal-fondi relatati ġestiti) u valutazzjoni tal-livelli mistennija tar-riskju ta' errur (mal-ħlas u fl-għeluq).....	8
2.3.	Miżuri għall-prevenzjoni ta' frodi u ta' irregolaritajiet.....	9
3.	IMPATT FINANZJARJU STMAT TAL-PROPOSTA/TAL-INIZJATTIVA.....	10

3.1.	Intestatura/i tal-qafas finanzjarju pluriennali u l-linja/i baġitarja/i tan-nefqa affettwati	10
3.2.	Impatt finanzjarju stmat tal-proposta fuq l-appropriazzjonijiet	12
3.2.1.	Sommarju tal-impatt stmat fuq l-appropriazzjonijiet operazzjonali	12
3.2.1.1.	Appropriazzjonijiet mill-baġit ivvutat	12
3.2.1.2.	Appropriazzjonijiet minn dħul assenjat estern	17
3.2.2.	Output stmat iffinanzjat minn appropriazzjonijiet operazzjonali.....	22
3.2.3.	Sommarju tal-impatt stmat fuq l-appropriazzjonijiet amministrattivi	24
3.2.3.1.	Appropriazzjonijiet mill-baġit ivvutat.....	24
3.2.3.2.	Appropriazzjonijiet minn dħul assenjat estern	24
3.2.3.3.	Total tal-appropriazzjonijiet.....	24
3.2.4.	Rekwiżiti stmati ta' riżorsi umani	25
3.2.4.1.	Iffinanzjati mill-baġit ivvutat	25
3.2.4.2.	Iffinanzjati minn dħul assenjat estern	26
3.2.4.3.	Rekwiżiti totali ta' riżorsi umani	26
3.2.5.	Harsa ġenerali lejn l-impatt stmat fuq l-investimenti relatati mat-teknoloġija diġitali	28
3.2.6.	Kompatibbiltà mal-qafas finanzjarju pluriennali attwali	28
3.2.7.	Kontribuzzjonijiet ta' partijiet terzi.....	28
3.3.	Impatt stmat fuq id-dħul.....	29
4.	DIMENSIJONIJIET DIĠITALI	29
4.1.	Rekwiżiti ta' rilevanza diġitali	30
4.2.	Data	30
4.3.	Soluzzjonijiet diġitali	31
4.4.	Valutazzjoni tal-interoperabbiltà.....	31
4.5.	Miżuri li jappoġġaw l-implimentazzjoni diġitali	32

1. QAFAS TAL-PROPOSTA/TAL-INIZJATTIVA

1.1. Titlu tal-proposta/tal-inizjattiva

Ir-Regolament tal-Kunsill (Euratom) li jistabbilixxi l-Istrument għal Kooperazzjoni fil-qasam tas-Sikurezza Nukleari u d-Dekummissjonar għall-perjodu 2028-2034.

1.2. Qasam/Oqsma ta' politika kkonċernati

Sikurezza Nukleari

1.3. Objettiv(i)

1.3.1. Objettiv(i) ġenerali

L-Istrument jilhaq objettiv wiehed estern u wiehed intern.

- 1. Il-komponent estern tal-Istrument għandu l-objettiv ġenerali li jappoġġa l-promozzjoni tal-ogħla livell ta' sikurezza nukleari, protezzjoni mir-rad jazzjoni, immaniġġjar sikur tal-fjuwil nukleari użat u tal-iskart radjuattiv, u l-applikazzjoni ta' salvagwardji effiċjenti u effettivi tal-materjali nukleari fil-pajjiżi sħab.
- 2. Il-komponent intern tal-Istrument għandu l-objettiv ġenerali li jappoġġa d-dekummissjonar tal-installazzjonijiet nukleari tal-Kummissjoni fis-siti taċ-Ċentru Kongunt tar-Riċerka (JRC) u li jimmaniġġja b'mod sikur il-fjuwil użat, il-materjal nukleari u l-iskart radjuattiv assoċjat.

1.3.2. Objettiv(i) speċifiku/speċifiċi

Objettiv speċifiku Nru

Għall-komponent estern:

- 1. jippromwovi kultura effettiva ta' sikurezza nukleari u protezzjoni mir-rad jazzjoni, l-implimentazzjoni tal-aqwa standards ta' sikurezza nukleari u protezzjoni mir-rad jazzjoni, u t-titjib kontinwu tas-sikurezza nukleari, inkluż jippromwovi t-trasparenza fil-proċessi tat-teħid tad-deċiżjonijiet tal-awtoritajiet fil-pajjiżi sħab b'rabta mas-sikurezza tal-użi paċifiċi tal-installazzjonijiet nukleari;
- 2. jappoġġa l-immaniġġjar responsabbli u sikur tal-fjuwil użat u tal-iskart radjuattiv u d-dekummissjonar u r-rimedjazzjoni ta' dawk li qabel kienu siti u installazzjonijiet nukleari;
- 3. jistabbilixxi salvagwardji effiċjenti u effettivi tal-materjal nukleari fil-pajjiżi sħab.

Għall-komponent intern:

- 1. jappoġġa l-pjan tad-dekummissjonar u jwettaq l-attivitajiet f'konformità mal-liġi nazzjonali tal-Istat Membru ospitanti għaž-żarmar u d-dekontaminazzjoni tal-installazzjonijiet nukleari tal-Kummissjoni fis-siti tal-JRC, iwettaq immaniġġjar sikur tal-iskart radjuattiv assoċjat u, meta xieraq, iħejji t-trasferiment fakultattiv tar-responsabbiltajiet nukleari relatati mingħand il-JRC lejn l-Istat Membru ospitanti;
- 2. jissokta jiżviluppa r-rabtiet u l-iskambji fost il-partijiet ikkonċernati tal-Unjoni dwar id-dekummissjonar nukleari mill-JRC biex jiżgura t-tixrid tal-għarfien u l-kondiviżjoni tal-għarfien espert fl-oqsma rilevanti kollha bħar-regolamentazzjoni u t-taħriġ u jiżviluppa sinerġiji potenzjali tal-Unjoni.

1.3.3. Riżultat(i) u impatt mistennija

Għall-komponent estern:

- Aktar immaniġġjar tas-sikurezza nukleari u tal-protezzjoni mir-rad jazzjoni fil-pajjiżi sħab esterni f'konformità mal-*acquis* tal-Euratom u mal-aqwa prattiki tal-UE
- L-attivitajiet tal-immaniġġjar tal-iskart radjuattiv u tad-dekummissjonar fil-pajjiżi sħab esterni f'konformità mal-*acquis* tal-Euratom u mal-aqwa prattiki tal-UE
- Kapacitajiet aħjar ta' salvagwardji nukleari fil-pajjiżi sħab esterni.

Għall-komponent intern:

- Mill-2021 'l hawn, il-Programm tal-JRC għad-Dekummissjonar Nukleari u l-Immaniġġjar tal-Iskart qed jiġi ffinanzjat skont bażi legali speċifika. Il-programm li beda fl-1999 mill-baġit tal-JRC ibbenefika mill-approċċ il-ġdid u saħħaħ l-effiċjenza għall-implimentazzjoni tiegħu. Il-programm tejjeb b'mod effettiv is-sikurezza nukleari fis-siti tal-JRC għall-ġid taċ-ċittadini tal-UE u tal-ambjent. Il-kontinwazzjoni tal-programm hemm bżonnha biex jiġu ssodisfati l-impenji legali tal-Kummissjoni Ewropea, jitnaqqsu l-perikli nukleari halli l-faċilitajiet jinħelsu għalkollox mill-kontroll regolatorju, u jinħoloq u jixtered għarfien mal-partijiet ikkonċernati tal-UE involuti fid-dekummissjonar u l-immaniġġjar tal-iskart.

1.3.4. Indikaturi tal-prestazzjoni

L-indikaturi tal-output u tar-riżultati għall-fini tal-monitoraġġ tal-progress u tal-kisbiet ta' dan il-programm se jikkorrispondu għall-indikaturi komuni pprovduti skont ir-Regolament XXX [Regolament dwar il-Prestazzjoni].”

1.4. Il-proposta/L-inizjattiva hija relatata ma’:

- ☐ azzjoni ġdida
- ☐ azzjoni ġdida b'segwitu għal proġett pilota/azzjoni preparatorja⁵³
- ☐ l-estensjoni ta' azzjoni eżistenti
- ☒ fużjoni jew ridirezzjonar ta' azzjoni waħda jew aktar lejn azzjoni oħra/ġdida

1.5. Raġunijiet għall-proposta/għall-inizjattiva

1.5.1. Rekwiżit(i) li jridu jiġu ssodisfati fl-immedjat jew fit-tul, inkluż kronoloġija dettaljata għat-tnedija tal-implimentazzjoni tal-inizjattiva

Il-komponent estern hu progressjoni naturali tal-Istrument Ewropew għal Kooperazzjoni Internazzjonali fil-qasam tas-Sikurezza Nukleari u għalhekk mistenni jkun hemm struttura istituzzjonali simili biex tkun żgurata implimentazzjoni bla skossi. Il-komponent intern ikompli l-attivitajiet mibdija fl-1999 biex jindirizza l-legat nukleari taċ-Ċentru Kongunt tar-Riċerka. L-Istrument għandu l-għan li jkompli jmessi 'l quddiem id-dekummissjonar u ż-żarmar tal-faċilitajiet nukleari obsoliti f'konformità mal-pjan tad-dekummissjonar relatat mas-sit u jiżgura l-immaniġġjar sikur tal-iskart radjuattiv.

1.5.2. Valur miżjud tal-involviment tal-UE

Raġunijiet għal azzjoni fil-livell tal-UE (*ex ante*). Fir-rigward tal-komponent estern, is-sħab esterni jistgħu jibbenefikaw minn azzjoni fil-livell tal-Komunità minħabba flessibilità fl-implimentazzjoni u aċċess għall-esperjenza kollha tal-Istati Membri differenti,

⁵³

Kif imsemmi fl-Artikolu 58(2), il-punt (a) jew (b) tar-Regolament Finanzjarju.

Għall-komponent estern, hemm impatt akbar u aktar effiċjenza u viżibbiltà milli kieku kien ikun hemm għal Stat Membru individwali. Il-komponent intern hu responsabbiltà legali tal-Kummissjoni Ewropea fil-ġestjoni tal-faċilitajiet tar-riċerka nukleari tagħha stess.

Għall-komponent intern, l-involvement tal-UE ġej mir-responsabbiltajiet legali tal-Kummissjoni Ewropea fir-rigward tal-legati nukleari tal-attivitajiet tar-riċerka passati u attwali tagħha.

1.5.3. *Tagħlimiet meħuda minn esperjenzi simili fl-imghoddi*

It-tagħlimiet meħuda mill-implimentazzjoni tal-Istrument Ewropew għal Kooperazzjoni Internazzjonali fil-qasam tas-Sikurezza Nukleari u l-predeċessuri tiegħu se jintużaw għall-implimentazzjoni tal-komponent estern.

It-tagħlimiet meħuda mill-implimentazzjoni tal-Programm ta' Assistenza għad-Dekummissjonar Nukleari preċedenti se jintużaw għall-implimentazzjoni tal-komponent intern.

1.5.4. *Kompatibbiltà mal-Qafas Finanzjarju Pluriennali u sinerġiji possibbli ma' strumenti xierqa oħra*

Il-Programm hu wieħed mill-istrumenti ta' finanzjament tal-Qafas finanzjarju pluriennali tal-2028-2034 u għandu grad għoli ta' koerenza u komplementarjetà ma' prijoritajiet u skemi tal-finanzjament ewlenin oħrajn tal-UE.

Fir-rigward tal-komponent intern, il-promozzjoni u l-implimentazzjoni tal-aqwa standards tas-sikurezza nukleari u mmaniġġjar sikur tal-iskart radjuattiv huma objettiv komuni taż-żewġ strumenti magħquda (l-Istrument għal Kooperazzjoni fil-qasam tas-Sikurezza Nukleari u l-Programm tad-Dekummissjonar). Dan hu allinjat mal-Programm tad-Dekummissjonar Nukleari mmexxi mid-DĠ ENER li jappoġġa l-attivitajiet tad-dekummissjonar fl-Istati Membri tal-Unjoni Ewropea.

Waqf l-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament se tkun żgurata l-konsistenza ma' oqsma oħra ta' azzjoni esterna u ma' politiki rilevanti oħra tal-UE. Jenhtieg li ssir ħidma għal sinerġiji ma' azzjonijiet ta' programmi oħra tal-UE, halli jiġi massimizzat l-impatt tal-interventi kombinati.

Jenhtieg li l-azzjonijiet iffinanzjati skont din il-proposta jkunu koerenti u komplementari ma' daww imwettqa permezz ta' Ewropa Globali, id-Deciżjoni dwar il-Pajjiżi u t-Territorji Ekstra-Ewropej, il-politika barranija u ta' sigurtà komuni u l-Faċilità Ewropea għall-Paċi li hija barra mill-baġit tal-UE.

1.5.5. *Valutazzjoni tal-alternattivi differenti disponibbli ta' finanzjament, inkluż l-ambitu għal riallokazzjoni*

Mhux applikabbli, għax din il-proposta hija parti mill-pakkett ta' programmi godda ta' finanzjament tal-Qafas Finanzjarju Pluriennali (QFP) 2028-2034. Għalhekk, l-allokazzjoni baġitarja proposta għal dan il-programm ikopruha għalkollox l-appropriazzjonijiet taħt l-Intestatura 1 tal-QFP 2028-2034, u ma teħtieġ l-ebda riallokazzjoni minn xi programm ieħor.

1.6. **Durata tal-proposta/tal-inizjattiva u tal-impatt finanzjarju tagħha**

☒ **durata limitata**

– ☒ fis-seħħ mill-1/1/2028 sal-31/12/2034

- ☒ impatt finanzjarju mill-2028 sal-2034 għall-appropriazzjonijiet ta' impenn u mill-2028 sal-2041 għall-appropriazzjonijiet ta' pagament.

☐ **durata mhux limitata**

- Implimentazzjoni b'perjodu ta' tnedija minn SSSS sa SSSS,
- segwita minn operazzjoni fuq skala sħiħa.

1.7. **Metodu/i tal-implimentazzjoni tal-baġit ippjanat(i)**

☒ **Ġestjoni diretta** mill-Kummissjoni

- ☒ mid-dipartimenti tagħha, inkluż il-persunal tagħha fid-delegazzjonijiet tal-Unjoni;
- ☐ mill-aġenziji eżekuttivi

☐ **Ġestjoni kondiviża** mal-Istati Membri

☒ **Ġestjoni indiretta** billi jiġu fdati kompiti ta' implimentazzjoni tal-baġit:

- ☒ lill-pajjiżi terzi jew il-korpi nominati minnhom
- ☒ lill-organizzazzjonijiet internazzjonali u l-aġenziji tagħhom (iridu jiġu speċifikati)
- ☒ lill-Bank Ewropew tal-Investiment u lill-Fond Ewropew tal-Investiment
- ☐ lill-korpi msemmija fl-Artikoli 70 u 71 tar-Regolament Finanzjarju
- ☒ lill-korpi tal-liġi pubblika
- ☒ lill-korpi regolati mil-liġi privata b'missjoni ta' servizz pubbliku sakemm dawn ikollhom garanziji finanzjarji adegwati
- ☒ lill-korpi regolati mil-liġi privata ta' Stat Membru li jkunu fdati bl-implimentazzjoni ta' shubija pubblika privata u li jkollhom garanziji finanzjarji adegwati
- ☒ lill-korpi jew lill-persuni fdati bl-implimentazzjoni ta' azzjonijiet speċifiċi fil-Politika Estra u ta' Sigurtà Komuni skont it-Titolu V tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea, u identifikati fl-att bażiku rilevanti
- ☒ lill korpi stabbiliti fi Stat Membru, regolati mil-liġi privata ta' Stat Membru jew mil-liġi tal-Unjoni u eliġibbli biex jiġu fdati, f'konformità mar-regoli speċifiċi għas-settur, bl-implimentazzjoni ta' fondi tal-Unjoni jew ta' garanziji baġitarji, sa fejn tali korpi jkunu kkontrollati minn korpi tal-liġi pubblika jew minn korpi regolati mil-liġi privata b'missjoni ta' servizz pubbliku, u jkunu ngħataw garanziji finanzjarji adegwati fil-forma ta' responsabbiltà in solidum mill-korpi kontrollanti jew b'garanziji finanzjarji ekwivalenti, li jstgħu, għal kull azzjoni, ikunu limitati għall-ammont massimu tal-appoġġ tal-Unjoni.

Kummenti

Għall-komponent intern, in-negozjati mal-Istati Membri ospitanti tul il-QFP huma pplanati għat-trasferiment possibbli tar-responsabbiltajiet nukleari taċ-Ċentru Kongunt tar-Riċerka.

Għall-komponent estern, se jintgħażel l-aktar metodu xieraq ta' implimentazzjoni, li jkun jinkludi l-ġestjoni diretta, implimentazzjoni mill-BERŻ, implimentazzjoni mill-Aġenzija Internazzjonali tal-Energija Atomika (IAEA), implimentazzjoni mill-organizzazzjonijiet ivvalutati skont il-pilastri tal-Istati Membri tal-UE; fl-istadju tal-programmazzjoni, preferibbilment li ma jiġux esklużi modi possibbli ta' implimentazzjoni.

2. MIZURI TA' ĠESTJONI

2.1. Regoli ta' monitoraġġ u ta' rapportar

Ir-regoli dwar il-monitoraġġ, ir-rapportar u l-evalwazzjoni ta' il-Programm jimxu mar-rekwiżiti stabbiliti fir-Regolament xxx [ir-Regolament dwar il-Prestazzjoni].

Għall-komponent intern

Il-komponent intern timplimentah il-Kummissjoni. Il-JRC qed jimmaniġġja u jirregola l-Istrument permezz ta' kumitat tat-tmexxija ta' livell għoli, magħmul mill-menigment superjuri tal-JRC u li jiltaqa' tliet darbiet fis-sena biex jiehu deċiżjonijiet strateġiċi, jirrevedi l-oġġettivi u jimmonitorja l-progress tal-Istrument. Il-kumitat tat-tmexxija ta' livell għoli hu appoġġat mill-kumitat tat-tmexxija fil-livell operazzjonali, magħmul minn rappreżentanti tas-sit tekniku tal-programm u minn rappreżentanti mid-direttorati legali u finanzjarji. Il-kumitat jiltaqa' tliet darbiet fis-sena biex jiżgura razjonalizzazzjoni tal-kompiti tekniċi, legali, finanzjarji u tal-akkwist. Dan jimmonitorja l-progress tekniku kif ukoll l-implimentazzjoni tal-baġit.

F'konformità mar-riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew fl-1999 (COM(1999) 114, C5-0214/1999-1999/2169(COS)), il-JRC ilu mill-bidu tal-Programm għad-Dekummissjonar u l-Immaniġġjar tal-Iskart jingħata pariri regolament minn grupp ta' esperti indipendenti Ewropej fid-dekummissjonar: il-Grupp ta' Esperti tal-Programm D&WM. Il-pariri tagħhom huma dwar l-istrateġija għad-dekummissjonar u l-immaniġġjar tal-iskart, it-teknoloġija disponibbli, l-aspetti tekniċi tal-organizzazzjoni u kull aspekt ieħor relatat mal-istrument.

Il-Kummissjoni ilha mill-bidu tal-programm D&WM tirrapporta perjodikament lill-Kunsill u lill-Parlament Ewropew dwar il-progress u l-istatus tal-programm D&WM, u b'hekk tipprovdi previżjoni baġitarja aġġornata (kull erba' snin). Barra minn hekk, il-JRC jirrapporta kull sena dwar il-miri ta' nofs it-terminu u l-progress miksub (Il-Pjan ta' Ġestjoni tal-JRC, ir-Rapport ta' Attività tal-JRC).

2.1. Sistema/i ta' ġestjoni u ta' kontroll

2.2.1. *Ġustifikazzjoni tal-metodu/i tal-implimentazzjoni tal-baġit, tal-mekkaniżmu/i għall-implimentazzjoni tal-finanzjament, tal-modalitajiet ta' pagament u tal-istrateġija ta' kontroll proposta*

Għall-komponent estern

Fir-rigward tal-modi ta' ġestjoni, ma hemm l-ebda bidla fundamentali prevista u l-esperjenza miksuba mis-servizzi tal-Kummissjoni u mill-atturi ta' implimentazzjoni tul il-programmi preċedenti se tikkontribwixxi għal riżultati aħjar fil-futur. Il-pajjiżi shab għadhom qed jaġġustaw għall-qafas leġiżlattiv eżistenti, u l-implimentazzjoni għall-programmi tal-INSC għadha fi stadju bikri; għaldaqstant, għandha tkun żgurata kontinwità massima.

L-azzjonijiet li jridu jiġu ffinanzjati skont dan ir-Regolament se jiġu implimentati b'ġestjoni diretta tal-Kummissjoni mill-kwartieri ġenerali u/jew mid-delegazzjonijiet tal-Unjoni, u b'ġestjoni indiretta minn xi waħda mill-entitajiet elenkati fl-Artikolu 62(1)(c) tar-Regolament Finanzjarju biex jintlaħqu aħjar l-oġġettivi tar-Regolament.

Fir-rigward tal-ġestjoni indiretta, kif iddikjarat fl-Artikolu 157 tar-Regolament Finanzjarju, entitajiet bħal dawn jehtigilhom jiżguraw livell ta' protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-UE ekwivalenti għal dak b'ġestjoni diretta. Is-sistemi u tal-proċeduri tal-entitajiet se ssirilhom valutazzjoni *ex ante* skont il-pilastru,

f'konformità mal-prinċipju tal-proporzjonalità u b'kunsiderazzjoni xierqa tan-natura tal-azzjoni u r-riskji finanzjarji involuti. Meta l-implimentazzjoni tkun teħtiegħ dan jew ikun hemm riżervi espressi fir-Rapporti Annwali tal-Attività, jiġu definiti u implimentati pjanijiet ta' azzjoni b'miżuri speċifiċi ta' mitigazzjoni. Apparti hekk, matul l-implimentazzjoni, il-Kummissjoni tista' timponi miżuri superviżorji xierqa.

Biex ikunu żgurati l-effettività u l-effiċjenza tal-operazzjonijiet (u jittaffa l-livell għoli ta' riskju fl-ambjent tal-assistenza esterna), flimkien mal-elementi kollha tal-politika strateġika wiesgħa u l-proċess tal-ippjanar tal-Kummissjoni, l-ambjent tal-awditjar intern u rekwiżiti oħra tal-Qafas ta' Kontroll Intern tal-Kummissjoni, is-servizzi ta' implimentazzjoni se jibqgħu jkollhom fis-seħħ qafas ta' ġestjoni tal-għajjnuna mfassal apposta fl-istrumenti kollha.

Is-servizzi ta' implimentazzjoni se jkomplu jhaddmu l-aqwa standards tal-kontabbiltà u tar-rapportar finanzjarju permezz tas-sistema finanzjarja korporattiva tal-Kummissjoni (SUMMA) u għodod speċifiċi tal-għajjnuna esterna bħall-OPSYS.

Fir-rigward tal-konformità mal-qafas leġislativ u proċedurali rilevanti, il-metodi ta' kontroll tal-konformità huma stabbiliti fit-Taqsima 2.3 (miżuri għall-prevenzjoni ta' frodi u irregolaritajiet).

Għall-komponent intern

Fir-rigward tal-modi ta' ġestjoni, ma hemm l-ebda bidla fundamentali prevista u l-esperjenza miksuba mill-JRC tul il-programmi preċedenti se tikkontribwixxi għal riżultati aħjar fil-futur. Ir-rieżamijiet u l-awditi esterni għarfu li mit-tnedija tiegħu, l-Istrument għamel progress u kisba importanti fi hdan il-limitazzjonijiet esterni u interni.

2.2.2. Informazzjoni dwar ir-riskji identifikati u s-sistema/i ta' kontroll intern stabbilita/i għall-mitigazzjoni tagħhom

Għall-komponent estern

L-ambjent operazzjonali ta' kooperazzjoni ta' dan l-istrument għandu r-riskji li ma jintlaħqux l-oġettivi tal-Istrument, li ma jkunx hemm ġestjoni finanzjarja ottima u/jew li ma jkunx hemm konformità mar-regoli applikabbli (erruri ta' legalità u ta' regolarità) relatati ma':

- instabbiltà ekonomika u politika u diżastri naturali u avvenimenti klimatiċi estremi, li jistgħu jwasslu għal diffikultajiet u dewmien fit-tfassil u fl-implimentazzjoni tal-interventi;

- kapaċità istituzzjonali u amministrattiva limitata fil-pajjiżi shab, li tista' twassal għal diffikultajiet u dewmien fit-tfassil u fl-implimentazzjoni tal-interventi;

- proġetti u programmi ġeografikament mifruxa (li jkopru bejn wieħed u ieħor hafna stati, territorji u reġjuni), li jaf joħolqu sfidi loġistiċi u ta' riżorsi għall-monitoraġġ – b'mod partikolari kwalunkwe segwitu “fuq il-post” tal-attivitajiet;

- diversità ta' shab jew benefiċjarji potenzjali bl-istrutturi u l-kapaċitajiet ta' kontroll intern differenti tagħhom, li tista' tifframmenta u, għalhekk, tnaqqas l-effettività u l-effiċjenza tar-riżorsi disponibbli għall-Kummissjoni biex tappoġġa u timmonitorja l-implimentazzjoni;

- disponibbiltà limitata ta' data kwantitattiva u kwalitattiva dwar l-eżiti u l-impatt tal-implimentazzjoni tal-assistenza esterna fil-pajjiżi shab, li tista' xxekkel il-kapaċità tal-Kummissjoni li tirrapporta dwar ir-riżultati u li tkun responsabbli għalihom.

Biex tindirizza r-riskju ta' erruri finanzjarji, il-Kummissjoni se twettaq il-kontrolli *ex ante* u *ex post* xierqa. Kull meta tkun applikabbli, il-prestazzjoni tal-awdituri tas-sistemi se taħdem bħala għodda biex jiġu identifikati l-kawżi ewlenin tal-erruri fis-sistemi ta' kontroll tal-entitajiet u biex jiġu skattati l-miżuri ta' mitigazzjoni neċessarji. Barra minn hekk, biex issaħħaħ l-effettività tagħha li tevita l-erruri, in-nuqqasijiet fil-ġestjoni u l-irregolaritajiet, il-Kummissjoni qed tistabbilixxi sistema għal valutazzjoni tar-riskju mmirata kontinwa fil-livell tal-kuntratti u tal-entitajiet. Il-fatturi ewlenin li jżidu l-probabbiltà ta' rata għolja ta' errur u ta' impatt negattiv fuq il-ġestjoni finanzjarja tajba, b'mod partikolari marbuta wkoll mad-data storika ta' kontrolli u ta' monitoraġġ preċedenti, ġew identifikati u aggregati f'dashboard għal profilar tar-riskju. Id-dashboards se tipprovdi għodda importanti biex jiġu mmirati b'mod aktar effettiv il-kontrolli futuri, l-isforzi tal-monitoraġġ u mezzi oħra ta' mitigazzjoni li jnaqqsu b'mod raġonevoli r-riskji ta' erruri, in-nuqqasijiet fil-ġestjoni u l-irregolaritajiet.

Għall-komponent intern

Ir-riskju ewlieni identifikat u ddokumentat fir-reġistru tar-riskji tal-JRC jikkonċerna okkorrenzi, incertezzi u dewmien mhux previsti li jistgħu jwasslu għal żieda fil-kostijiet u jiġġeneraw nonkonformità.

Il-miżuri ta' mitigazzjoni ewlenin biex jiġi indirizzat dan ir-riskju huma:

- Kuntatti regolari mal-awtoritajiet nazzjonali rilevanti;
- Governanza msahħa fis-sehħ mill-bidu tal-2025;
- Użu kontinwu tar-reġistru tar-riskju tal-JRC bi proċess ta' rieżami tar-riskju regolari b'segwitu mill-qrib tal-aktar riskji importanti u bil-possibbiltà li jsiru verifiki tematiċi jekk ikun hemm bżonn.

2.2.3. *Stima u ġustifikazzjoni tal-kosteffettività tal-kontrolli*

Il-kost tal-kontrolli għall-Istrument għal Kooperazzjoni fil-qasam tas-Sikurezza Nukleari u d-Dekummissjonar hija stmata għal <4% tal-fondi ġestiti f'dan il-programm. Ir-riskju stmat mal-ħlas u fl-għeluq mistenni jkun <2% tan-nefqa rilevanti fuq bażi annwali.

2.3. **Miżuri għall-prevenzjoni ta' frodi u ta' irregolaritajiet**

Għall-komponent estern

Il-proposta fiha miżuri xierqa kontra l-frodi skont ir-Regolament Finanzjarju. Fir-rigward tal-miżuri għall-prevenzjoni ta' frodi u irregolaritajiet, ma hemm l-ebda bidla fundamentali prevista u l-esperjenza miksuba mis-servizzi tal-Kummissjoni u mill-atturi ta' implimentazzjoni tul il-programmi preċedenti se tikkontribwixxi għal riżultati aħjar fil-futur.

Il-qafas tal-konformità hu magħmul, fost l-oħrajn, mill-komponent sinifikanti li ġej:

Miżuri preventivi

- Taħriġ ewlieni obligatorju għall-persunal tal-ġestjoni tal-għajnuna u għall-awdituri, li jkopri kwistjonijiet ta' frodi;
- Valutazzjoni *ex ante* biex ikun żgurat li fis-sehħ ikun hemm miżuri xierqa kontra l-frodi għall-prevenzjoni u għad-detezzjoni tal-frodi fil-ġestjoni tal-fondi tal-Unjoni fl-awtoritajiet li jmexxu l-fondi rilevanti b'ġestjoni kongunta u deċentralizzata);

- Skrinjar *ex ante* tal-mekkaniżmi kontra l-frodi disponibbli fil-pajjiż sieheb bħala parti mill-valutazzjoni tal-kriterji tal-eligibbiltà tal-ġestjoni tal-finanzi pubbliċi għar-riċeviment ta' appoġġ baġitarju (jiġifieri impenn attiv għall-ġlieda kontra l-frodi u l-korruzzjoni, awtoritajiet ta' spezzjoni adegwati, kapacità ġudizzjarja suffiċjenti u mekkaniżmi effiċjenti ta' rispons u ta' sanzjoni);

- Mekkaniżmi effettivi kontra l-frodi għall-prevenzjoni u għad-detezzjoni tal-frodi, tal-korruzzjoni, u ta' attivitajiet illegali oħra li jaffettwaw l-interessi finanzjarji tal-Unjoni, inkluż l-attakki ċibernetiċi.

Miżuri ta' detezzjoni u korrettivi

- Sospensjoni tal-finanzjament tal-UE meta jkun hemm każ serju ta' frodi, inkluż korruzzjoni fuq skala kbira, sakemm l-awtoritajiet jiehdu azzjoni xierqa biex isewwu u jevitaw tali frodi fil-futur;

- is-Sistema ta' Identifikazzjoni Bikrija u ta' Esklużjoni (EDES);

- Sospensjoni/terminazzjoni ta' kuntratt;

- Proċedura ta' esklużjoni.

L-istrategġi kontra l-frodi tas-servizzi kkonċernati, allinjati mal-oġġettivi u mal-prijoritajiet tal-istrategġija tal-Kummissjoni kontra l-frodi (CAFS) u mal-Pjan ta' Azzjoni korrispondenti tagħha jiżguraw li s-sistemi użati għall-infiq tal-fondi tal-UE fil-pajjiżi terzi jippermettu li tingabar id-data rilevanti biex din id-data tiddaħhal fil-valutazzjoni u fil-ġestjoni tar-riskju ta' frodi (eż. finanzjament doppju, inflazzjoni tal-kostijiet, proċeduri ta' sejhiet għall-offerti mbaġħsa, kunflitt ta' interess, kollużjoni); u kull meta jkun neċessarju, jistgħu jiġu stabbiliti gruppi ta' networking u għodod adegwati tal-IT/diġitali maħsuba għal detezzjoni bikrija u prevenzjoni tar-riskji ta' frodi u ta' każijiet ta' frodi relatati mas-settur tal-ġhajuna esterna.

Għall-komponent intern

F'konformità mar-Regolament Finanzjarju u mar-Regoli ta' Applikazzjoni biex jitwettqu verifiki *ex ante* u *ex post*, il-JRC stabbilixxa l-Grupp Konsultattiv dwar l-Akkwist Pubbliku taħt id-Deputat Direttur Ġenerali. Dan iwettaq kontrolli *ex ante* fuq l-aspetti legali u regolatorji tal-proċeduri tal-akkwist u jagħti pariri lill-Uffiċjal Awtorizzanti b'sottodelega (AOS) qabel ma tittiehed id-deċiżjoni tal-aġġudikazzjoni. Il-kontrolli mwettqa mill-Grupp huma mmirati biex inaqqsu r-riskju legali u reputazzjonali għall-Kummissjoni. Dawn il-kontrolli huma komplementari għall-kontrolli *ex ante* l-oħra eżegwiti mill-Unità tal-Finanzi u tal-Akkwist u mis-servizzi ta' appoġġ tas-sit.

L-istrategġija ta' kontrolli *ex post* tal-JRC tiġi implimentata b'metodoloġija tal-kampjunar stratifikata rappreżentattiva. Intużaw diversi kriterji tal-għażla (inkluż kampjunar aleatorju) biex jintgħażlu l-pagamenti tal-2024 għall-kontroll. Fl-2024, intgħażlu 134 pagament minn diversi siti tal-JRC. Barra minn hekk, saru kontrolli *ex post* fuq 51 fajl tal-akkwist relatati mal-impenji legali assoċjati mal-pagamenti li saru. Isir segwitu tar-rakkomandazzjonijiet tal-awditi, u jiġu implimentati fil-ħin.

L-Istrategġija tal-JRC kontra l-Frodi giet aġġornata f'Diċembru 2024 f'konformità mal-Istrategġija tal-Kummissjoni Kontra l-Frodi u mal-aħħar metodoloġija tal-Uffiċċju Ewropew ta' Kontra l-Frodi (OLAF).

3. IMPATT FINANZJARJU STMAT TAL-PROPOSTA/TAL-INIZJATTIVA

3.1. Intestatura/i tal-qafas finanzjarju pluriennali u l-linja/i baġitarja/i tan-nefqa affettwati

(1) Linji baġitarji ġodda mitluba

Intestatura tal-qafas finanzjarju pluriennali	Linja baġitarja	Tip ta' nefqa
	Numru	Diff./Mhux diff.
2	04 01 04 – Nefqa ta' appoġġ għall-Kooperazzjoni Internazzjonali fil-qasam tas-Sikurezza Nukleari - Dekummissjonar	Mhux diff.
2	04 05 01 – Kooperazzjoni Internazzjonali fil-qasam tas-Sikurezza Nukleari	Diff.
2	04 05 02 – Kooperazzjoni Internazzjonali fil-qasam tas-Sikurezza Nukleari – Proviżjonament tal-Fond ta' Proviżjonament Komuni	Diff.
2	04 05 03 – il-Programm taċ-Ċentru Kongunt tar-Ricerka (JRC) għad-Dekummissjonar Nukleari u l-Immaniġġjar tal-Iskart	Diff.
2	04 05 99 01 – Tlestija tal-programm preċedenti tal-INSC (qabel l-2028)	Diff.
2	04 05 99 02 – Tlestija tal-programm preċedenti tad-dekummissjonar (qabel l-2028)	Diff.

3.2. Impatt finanzjarju stmat tal-proposta fuq l-appropriazzjonijiet

3.2.1. Sommarju tal-impatt stmat fuq l-appropriazzjonijiet operazzjonali

- ☐ Il-proposta/L-inizjattiva ma tehtiegħ l-użu ta' appropriazzjonijiet operazzjonali
- ☒ Il-proposta/L-inizjattiva tehtiegħ l-użu ta' appropriazzjonijiet operazzjonali, kif spjegat hawn taht

3.2.1.1. Appropriazzjonijiet mill-baġit invvutat

miljuni ta' EUR (sa tliet pożizzjonijiet deċimali)

Intestatura tal-qafas finanzjarju pluriennali	Numru	2
--	-------	---

			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	TOTAL QFP 2028-2034
Appropriazzjonijiet operazzjonali										
04 05 01 – Kooperazzjoni Internazzjonali fil-qasam tas-Sikurezza Nukleari	Impenji	(1a)	49	37	44	46	52	57	65	350
	Pagamenti	(2a)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
04 05 02 – Kooperazzjoni Internazzjonali fil-qasam tas-Sikurezza Nukleari – Proviżjonament tal-Fond ta' Proviżjonament Komuni	Impenji	(1b)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
	Pagamenti	(2b)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
04 05 03 – il-Programm taċ-Ċentru Kongunt tar-Riċerka (JRC) għad-Dekummissjonar Nukleari u l-Immanigġjar tal-Iskart	Impenji	(1c)	86	66	77	82	92	101	112	616
	Pagamenti	(2c)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Appropriazzjonijiet ta' natura amministrattiva ffinanzjati mill-pakkett ta' programmi speċifiċi ¹										
04 01 04 – Nefqa ta' appoġġ għall-INSC-D (Kooperazzjoni Internazzjonali fil-qasam tas-Sikurezza Nukleari – Dekummissjonar)		(3)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
TOTAL tal-appropriazzjonijiet	Impenji	=1a+1b+1c+3	135	103	121	128	144	158	177	966
	Pagamenti	=2a+2b+2c+3	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

¹ Assistenza teknika u/jew amministrattiva u nefqa ta' appoġġ għall-implimentazzjoni ta' programmi u/jew ta' azzjonijiet tal-UE (li qabel kienu l-linji "BA"), riċerka indiretta u riċerka diretta.

Intestatura tal-qafas finanzjarju pluriennali	4	“Nefqa amministrattiva”¹
--	----------	--

DĠ: <.....>	Sena 2028	Sena 2029	Sena 2030	Sena 2031	Sena 2032	Sena 2033	Sena 2034	TOTAL QFP 2028-2034
Riżorsi umani	4.136	4.136	4.136	4.136	4.136	4.136	4.136	28.952
Nefqa amministrattiva oħra	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
TOTAL DĠ <.....>	4.136	4.136	4.136	4.136	4.136	4.136	4.136	28.952

TOTAL tal-appropriazzjonijiet skont l-INTESTATURA 4 tal-qafas finanzjarju pluriennali	(Total tal-impenji = Total tal-pagamenti)	4.136	4.136	4.136	4.136	4.136	4.136	4.136	28.952
--	---	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	---------------

miljuni ta' EUR (sa tliet pożizzjonijiet deċimali)

	Sena 2028	Sena 2029	Sena 2030	Sena 2031	Sena 2032	Sena 2033	Sena 2034	TOTAL QFP 2028-2034
TOTAL tal-appropriazzjonijiet skont l-INTESTATURI 1 sa 4 tal-qafas finanzjarju pluriennali	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Impenji	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Pagamenti	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

¹ Biex jiġu ddeterminati l-appropriazzjonijiet meħtieġa għandhom jintużaw iċ-ċifri relatati mal-kostijiet medji annwali, disponibbli fuq il-paġna web rilevanti tal-BUDGpedia.

3.2.3. Sommarju tal-impatt stmat fuq l-appropriazzjonijiet amministrattivi

- ☐ Il-proposta/L-inizjattiva ma teħtiegħ l-użu ta' appropriazzjonijiet ta' natura amministrattiva
- ☒ Il-proposta/L-inizjattiva teħtiegħ l-użu ta' appropriazzjonijiet ta' natura amministrattiva, kif spjegat hawn taħt

3.2.3.1. Appropriazzjonijiet mill-baġit invvutat

APPROPRJAZZJONIJIET INVUTATI	Sena 2028	Sena 2029	Sena 2030	Sena 2031	Sena 2032	Sena 2033	Sena 2034	TOTAL 2028-2034
INTESTATURA 4								
Riżorsi umani	4.136	4.136	4.136	4.136	4.136	4.136	4.136	28.952
Nefqa amministrattiva oħra ¹	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Subtotal tal-INTESTATURA 4	4.136	4.136	4.136	4.136	4.136	4.136	4.136	28.952
Barra mill-INTESTATURA 4								
Riżorsi umani	2.424	2.424	2.424	2.424	2.424	2.424	2.424	16.968
Nefqa oħra ta' natura amministrattiva ²	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Subtotal barra mill-INTESTATURA 4	2.424	2.424	2.424	2.424	2.424	2.424	2.424	16.968
TOTAL	6.560	6.560	6.560	6.560	6.560	6.560	6.560	45.920

¹ L-appropriazzjonijiet għal "Nefqa amministrattiva oħra" se jimtlew fi stadju aktar tard.

² L-appropriazzjonijiet għal "Nefqa oħra ta' natura amministrattiva" se jimtlew fi stadju aktar tard.

3.2.4. Rekwiżiti stmati ta' riżorsi umani

- ☐ Il-proposta/L-inizjattiva ma teħtiegħ l-użu ta' riżorsi umani
- ☒ Il-proposta/L-inizjattiva teħtiegħ l-użu ta' riżorsi umani, kif spjegat hawn taħt

3.2.4.1. Iffinanzjati mill-baġit invvutat

L-istima trid tiġi espressa f'unitajiet ekwivalenti għal full-time (FTEs)

APPROPRJAZZJONIJIET INVUTATI	Sena 2028	Sena 2029	Sena 2030	Sena 2031	Sena 2032	Sena 2033	Sena 2034
• Pożizzjonijiet fil-pjan ta' stabbiliment (uffiċjali u persunal temporanju)							
20 01 02 01 (Kwartieri Ġenerali u Uffiċċji tar-Rappreżentanza tal-Kummissjoni)	22	22	22	22	22	22	22
20 01 02 03 (Delegazzjonijiet tal-UE)	0	0	0	0	0	0	0
(Riċerka indiretta)	0	0	0	0	0	0	0
(Riċerka diretta) ⁵⁴	27	27	27	27	27	27	27
Linji baġitarji oħra (speċifika)	0	0	0	0	0	0	0
• Persunal estern (f'FTEs)							
20 02 01 (AC, END mill-"pakkett globali")	0	0	0	0	0	0	0
20 02 03 (AC, AL, END u JPD fid-Delegazzjonijiet tal-UE)	0	0	0	0	0	0	0
Linja ta' appoġġ amministrattiv	24	24	24	24	24	24	24
- fil-Kwartieri Ġenerali							

⁵⁴ Il-persunal se jiġi ffinanzjat mill-Programm tar-Riċerka u t-Teknoloġija tal-Euratom.

[XX.01.YY.YY]	- fid-Delegazzjonijiet tal-UE	0	0	0	0	0	0	0
(AC, END - Riċerka indiretta)		0	0	0	0	0	0	0
(AC, END - Riċerka diretta) ⁵⁵		20	20	20	20	20	20	20
Linji baġitarji oħra (speċifika) - Intestatura 4		0	0	0	0	0	0	0
Linji baġitarji oħra (speċifika) - Barra mill-Intestatura 4		0	0	0	0	0	0	0
TOTAL		93	93	93	93	93	93	93

Il-persunal meħtieġ għall-implimentazzjoni tal-proposta (f'FTEs):

(1)	(2) Ghandu jkopri il-persunal attwali disponibbli fis-servizzi tal-Kummissjoni	(3) Persunal addizzjonali eċċezzjonali*		
(4)	(5)	(6) Ghandu jiġi ffinanzjat mill-Intestatura 4 jew minn Riċerka	(7) Ghandu jiġi ffinanzjat mil-linja BA	(8) Ghandu jiġi ffinanzjat mit-tariffi
(9) Pożizzjonijiet fit-tabella tal-persunal	(10) 47	(11) 2	(12) N/A	(13)
(14) Persunal estern (CA, SNEs, INT)	(15) 26	(16) 10	(17) 8	(18)

Deskrizzjoni tal-kompiti li jridu jitwettqu minn:

Uffiċjali u persunal temporanju	
Persunal estern	

3.2.5. Harsa generali lejn l-impatt stmat fuq l-investimenti relatati mat-teknoloġija diġitali

TOTAL tal-appropriazzjonijiet diġitali u tal-IT	Sena 2028	Sena 2029	Sena 2030	Sena 2031	Sena 2032	Sena 2033	Sena 2034	TOTAL QFP 2028-2034
INTESTATURA 4								
Nefqa tal-IT (korporattiva)	0.763	0.763	0.763	0.763	0.763	0.763	0.763	5.341
Subtotal tal-INTESTATURA 4	0.763	0.763	0.763	0.763	0.763	0.783	0.763	5.341
Barra mill-INTESTATURA 4								
Nefqa tal-IT marbuta mal-politika fil-qafas ta' programmi operazzjonali	0.36	0.36	0.36	0.36	0.36	0.36	0.36	2.52
Subtotal barra mill-INTESTATURA 4	0.36	0.36	0.36	0.36	0.36	0.36	0.36	2.52
TOTAL	1.123	1.123	1.123	1.123	1.123	1.123	1.123	7.861

⁵⁵ Il-persunal se jiġi ffinanzjat mill-Programm tar-Riċerka u t-Teknoloġija tal-Euratom.

3.2.6. *Kompatibbiltà mal-qafas finanzjarju pluriennali attwali*

Il-proposta/L-inizjattiva:

- ☐ tista' tiġi ffinanzjata kollha b'riallokazzjoni fl-intestatura rilevanti tal-qafas finanzjarju pluriennali (QFP)
- ☐ tirrikjedi l-użu tal-margni mhux allokat skont l-intestatura rilevanti tal-QFP u/jew l-użu tal-istrumenti speċjali kif definiti fir-Regolament QFP
- ☐ tirrikjedi reviżjoni tal-QFP

3.2.7. *Kontribuzzjonijiet ta' partijiet terzi*

Il-proposta/L-inizjattiva:

- ☒ ma tippredix kofinanzjament minn partijiet terzi
- ☐ tippredix l-kofinanzjament minn partijiet terzi kif stmat hawn taħt:

Approporzjonijiet f' miljuni ta' EUR (sa tliet pozzizzjonijiet deċimali)

	Sena 2028	Sena 2029	Sena 2030	Sena 2031	Sena 2032	Sena 2033	Sena 2034	Total
Speċifika l-korp tal-kofinanzjament								
TOTAL tal-approporzjonijiet kofinanzjati								

3.3. *Impatt stmat fuq id-dhul*

- ☒ Il-proposta/L-inizjattiva ma għandha l-ebda impatt finanzjarju fuq id-dhul.
- ☐ Il-proposta/L-inizjattiva għandha l-impatt finanzjarju li ġej:
 - ☐ fuq ir-riżorsi proprji
 - ☐ fuq dhul ieħor
 - ☐ indika jekk id-dhul hux assenjat għal-linji tan-nefqa

miljuni ta' EUR (sa tliet pozzizzjonijiet deċimali)

Linja baġitarja tad-dhul:	Approporzjonijiet disponibbli għas-sena finanzjarja kurrenti	Impatt tal-proposta/tal-inizjattiva ⁵⁶						
		Sena 2028	Sena 2029	Sena 2030	Sena 2031	Sena 2032	Sena 2033	Sena 2034
Artikolu								

Għal dhul assenjat, speċifika l-linja/i baġitarja/i tan-nefqa affettwata/i.

N/A

Rimarki oħra (eż. il-metodu/il-formula li ntużaw biex jiġi kkalkolat l-impatt fuq id-dhul jew informazzjoni oħra).

N/A

⁵⁶ Fir-rigward tar-riżorsi proprji tradizzjonali (id-dazji doganali, l-imposti fuq iz-zokkor), l-ammonti indikati jridu jkunu ammonti netti, jiġifieri ammonti grossi wara t-tnaqqis ta' 20% għall-kostijiet tal-ġbir.

4. DIMENSJONIJIET DIĠITALI

4.1. Rekwiżiti ta' rilevanza diġitali

N/A

4.2. Data

N/A

4.3. Soluzzjonijiet diġitali

(19) Il-Kummissjoni Ewropea se tkun responsabbli għall-iżvilupp u għall-manutenzjoni tas-soluzzjoni diġitali. Mingħajr preġudizzju għar-Regolament (UE) 2016/679, il-Kummissjoni Ewropea għandha tiżgura s-sigurtà, l-integrità, l-awtenticità u l-kunfidenzjalità tad-data miġbura u maħżuna għall-fini ta' dan ir-Regolament.

4.4. Valutazzjoni tal-interoperabbiltà

N/A

4.5. Mizuri li jappoġġaw l-implimentazzjoni diġitali

N/A